



TBMM



MAYIS

HAZİRAN'92

Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

SAYI : 16

19. Dönem 1. Yasama yılı sona erdi

Cindoruk: “En önemli sorun demokratikleşme”

❑ Yasama yılının sona ermesi dolayısıyla bir basın toplantısı düzenleyen ve Meclis’in 1 yıllık çalışması hakkında bilgi veren TBMM Başkanı, Hükümetin yaz tatilinden yararlanarak, demokratik hak ve ilkelere ilişkin tasarıları hazırlamasını istedi

❑ Cumhurbaşkanının 8 yasayı geri gönderdiğini hatırlatan Cindoruk, “Önümüzdeki dönemde Sayın Cumhurbaşkanı’nın itiraz ve geri gönderme hakkını daha kısıtlı kullanmasını, TBMM Başkanı olarak samimi düşüncelerle temenni ediyorum” dedi.

❑ Yasama yılı boyunca TBMM Başkanlığına 161 tasarı, 415 teklif, 362 sözlü soru, 272 yazılı soru, 15 genel görüşme, 11 Meclis soruşturması, 68 Meclis araştırması ve 8 gensoru önergesi geldi.

(2. Sayfada)

Grup Başkanvekilleri yasama yılını değerlendirdi

- **Güneş Müftüoğlu (DYP):** “Demokratikleşme yönünde önemli adımlar atıldı.”
- **Mustafa Kalemli (ANAP):** “Meclis, hükümetin emrinde çalışıyor görüntüsü verdi.”
- **A. Güven Gürkan (SHP):** “1. Yasama Yılı’nı başarılı bir yıl saymak hakça bir değerlendirme olur.”
- **Oğuzhan Asiltürk (RP):** “Verimli bir çalışma yapıldığı söylenemez. En önemli mesele olan temel insan haklarına ait bir düzenleme yapılamamıştır.”

(37. Sayfada)

1. YASAMA YILI SONA ERDİ

19. Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 1. Yasama Yılı çalışmaları 7 Temmuz günü sona erdi. TBMM, Olağanüstü bir toplantı olmadığı takdirde 1 Eylül günü toplanarak ikinci yasama yılı çalışmalarına başlayacak.

Dergimizin, 1. Yasama Yılı ile ilgili bu son sayısında, Meclis'in bir yıllık çalışmaları hakkında bilgi vereceğiz ve TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk ile TBMM'de grubu bulunan siyasi parti yöneticilerinin değerlendirmelerini iletacağız.

CİNDORUK'UN BASIN TOPLANTISI

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, yasama yılının sona ermesi dolayısıyla 8 Temmuz günü bir basın toplantısı düzenleyerek hem bazı konulardaki görüşlerini dile getirdi hem de Meclis'in bir yıllık çalışmaları hakkında bilgi verdi. Cindoruk basın toplantısında şöyle konuştu:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına seçildiğim 16 Kasım 1991 tarihinden bu yana sizlerle tek tek, ayrı ayrı pek çok kez beraber oldum. Sorularınıza yanıt verdim, çeşitli konulardaki görüşlerimi açıklama fırsatı buldum, mümkün olduğunca açık bilgiler vermeye çalıştım. Ama bugün, bu geçen süre içinde ilk defa böyle toplu halde, sizlerle birlikte olmaktan büyük mutluluk duyuyorum.

Meclisimizin 19 uncu dönem Birinci Yasama Yılı'nın sona ermesi nedeniyle tertiplediğimiz bu basın toplantısında, şahsım ve Başkanlık Divanı Üyelerimiz adına hepinizi en iyi dileklerimle selamlıyorum.

20 Ekim 1991'de yapılan Milletvekili Genel Seçimi sonucunda oluşan 19 Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisinin, 6 Kasım 1991 tarihindeki ilk toplantısından bu yana sekiz aylık bir süre geçmiş bulunuyor.

Bu süre içerisinde, Meclisimizde gerçekleştirilen tüm çalışmaları birlikte yaşadık, konuştuk. Sizler, Meclisimizin bu çalışmalarını halkımıza duyurmada, görüşülen konuların kamuoyunda tartışma zemini bulmasında, demokratik bir görevi, duyarlı bir biçimde layıkıyla yerine getirdiniz. Bu nedenle, basınımızı içtenlikle ve öncelikle kutlamak istiyorum.

Bu sekiz aylık sürede, Meclisimizden geçen yasalar, kararlar ve yasa hükmünde kararnameler, denetim çalışmaları, komisyonlarımızda gerçekleştirilen çalışmalar, siyasi partilerimizin Meclis içindeki faaliyetleri, günlük olarak, tek tek basın ve yayın organlarımızca kamuoyunun bilgisine sunuldu. O nedenle, ben, bu basın toplantısında bütün bu çalışmaların sayısal bir

dökümünü vermek ve genel bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Konuşmamın birinci bölümünde, ilk yasama yılında gerçekleştirilen yasama ve denetim, Meclis yönetimi ve dış ilişkiler çalışmaları hakkında özet bilgiler sunacağım.

Yasa tasarısı ve teklifleriyle, Meclis kararlarının ayrıntılı genel dökümü bu kitapçığın sonunda yer almaktadır.

Konuşmamın son bölümünde Meclisimizin bütün bu çalışmalarına ilişkin genel görüşlerimi ve yaklaşımlarımı sizlere ifade etmek istiyorum.

YASAMA VE DENETİM FAALİYETLERİ

* Genel Bilgiler :

6 Kasım 1991 tarihinden itibaren fiilen çalışmalarına başlayan 19 uncu Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda, bugüne kadar 93 birleşim yapılmıştır. İki birleşim dışında, Genel Kurul birleşimlerinin hepsinde toplantı yeter sayısı sağlanmıştır.

* Kanun Tasarısı ve Teklifleri ile Kanun Hükmünde Kararnameler :

Meclisimize bu yasama yılında, 161 adet kanun tasarısı ile geçmiş dönemlerden intikal eden 212, bu yasama yılında da 12 adet olmak üzere toplam 224 Kanun Hükmünde Kararname gelmiştir.

Ayrıca, bu yasama yılı içerisinde, milletvekillerce 415 adet kanun teklifi verilmiş bulunmaktadır.

Tasarılardan 48 adedi kanun olmuş, 6'sı Hükümete geri verilmiş, 37'si de gündemdedir. Halen komisyonlarımızda 70 kanun tasarısı ile 40 adet Kesinhesap Kanunu tasarısı bulunmaktadır.

Kanun Hükmünde Kararnamelerden 23 adedi, 13 kanun olmuş, 13 adedi de gündemdedir. 188 Kanun Hükmünde Kararname de halen ilgili komisyonlardadır.

Tekliflerden ise, 46 adedi 11 kanun olmuş, 6'sı teklif sahiplerince geri alınmış, 22 adedi de gündemdedir. Halen komisyonlarda 340 kanun teklifi bulunmaktadır.

Yine bu yasama yılında, bir adet içtüzük değişiklik teklifi karar olmuştur. Kanunların dışında ayrıca, 39 adet Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı alınmıştır.

* Tezkereler :

Yasama dokunulmazlıklarının kaldırılması hakkında, 18 inci dönemden intikal edenlerle birlikte, Mec-



lisimize 100 adet Başbakanlık tezkeresi gelmiştir. Bunlardan 1'i Hükümete geri verilmiştir, halen 99 adet dosya komisyonda bulunmaktadır.

*** Komisyon Çalışmaları :**

Bu yasama yılında, Meclis komisyonlarımızın çalışmaları ve kararları hakkında bazı kısa bilgiler vermek istiyorum.

- * Anayasa Komisyonu 15 toplantı ve 11 karar,
- * Adalet Komisyonu 24 toplantı ve 37 karar,
- * Millî Savunma Komisyonu 12 toplantı ve 29 karar,
- * İçişleri Komisyonu 14 toplantı ve 18 karar,
- * Dışişleri Komisyonu 11 toplantı ve 49 karar,
- * Millî Eğitim Komisyonu 11 toplantı ve 18 karar,
- * Sanayi, Teknoloji ve Ticaret Komisyonu 8 toplantı ve 9 karar,
- * Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu 7 toplantı ve 18 karar,
- * Tarım - Orman ve Köyşleri Komisyonu 8 toplantı ve 4 karar,
- * Sağlık Komisyonu 9 toplantı ve 16 karar,
- * TBMM Hesaplarını İnceleme Komisyonu 7 toplantı ve 10 karar,
- * Plan - Bütçe Komisyonu 45 toplantı ve 68 karar,
- * İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu 18 toplantı ve 3 rapor,

çalışmalarıyla, KİT Komisyonu ve Dilekçe Komisyonumuzun dışında, komisyonlarımız toplam 150 birleşim yaparak, yine toplam 213 konuyu karara bağlamışlardır.

*** Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu :**

Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu, bu yasama yılı içerisinde, Kamu İktisadî Teşebbüsleri ile Müessese ve Bağlı Ortaklıklarının 1988-1989 ve 1990 yıllarına ait bilanço ve sonuç hesapları ile faaliyet raporlarını denetlemek üzere, 21 adet Alt Komisyon kurmuştur.

Bu alt komisyonlar, 17 Şubat 1992 tarihinde denetim çalışmalarına başlamış ve bu çalışmalarını 14 Mayıs 1992'de tamamlayarak, hazırladıkları raporları Komisyona sunmuşlardır.

KİT Komisyonu, alt komisyonlarından gelen denetim raporlarını görüşmek üzere 15 Nisan 1992 - 24 Haziran 1992 tarihleri arasında 31 birleşim yapmıştır.

Bu çalışmalar sonucunda, KİT Komisyonumuz, 264 adet Kamu İktisadî Teşebbüsleri ile Müessese ve Bağlı Ortaklıklarının denetimini yapmıştır. Bunlardan 12 kuruluşun hesapları ibra edilmemiş, diğerlerinin ibra işlemleri tamamlanmıştır. Ayrıca genel görüşmeye tabi kuruluşların görüşmeleri de yapılmıştır.

*** Dilekçe Komisyonu :**

Meclisimizin Dilekçe Komisyonuna, vatandaşlarımızın kendileri veya kamuyla ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, bu yasama yılında 1604 adet dilekçe gelmiştir.

Bu dilekçelerin 315'i görüş alınmak üzere ilgili kurumlara gönderilmiştir. 1068 dilekçe ise, komisyonca karara bağlanmıştır. Geri kalan 221 adet dilekçe halen komisyonda incelenmektedir.

*** Denetim Faaliyetleri :**

Meclisimizin temel işlevlerinden biri olan denetim konusuna gelince; bu yasama yılında, milletvekilleri tarafından 362 adet sözlü soru önergesi verilmiştir. Bunlardan 55'i cevaplandırılmış, 30 adedi düşmüş, 13'ü geri alınmış, 235 adet sözlü soru önergesi de halen gündemdedir. 29 önerge ise gündeme girecektir.

Toplam yazılı soru önergesi 272 adettir. Bunlardan 192'si cevaplandırılmış, 3'ü sözlü soruya çevrilmiş, 77 adedi ise halen işlem safhasındadır.

Yine dönem başından itibaren, 15 adet genel görüşme önergesi verilmiştir. Bu önergelerden 8'i kabul edilmiş, 7'si ise, gündemdedir.

Verilen 11 adet Meclis Soruşturması önergesinden, 4'ü kabul edilmiş, 7'si reddedilmiştir.

Kurulan Meclis Soruşturması Komisyonlarından 3'ü çalışmalarını sürdürmektedir. Bir komisyon ise henüz çalışmalarına başlamamıştır.

Toplam 68 adet Meclis Araştırması önergesinden, 2'si reddedilmiş, 7 adedi kabul edilmiştir. Kabul edilen önergelerden ikisi birleştirilerek, 6 Meclis Araştırması Komisyonu kurulmuştur. 59 önerge ise gündemde bulunmamaktadır.

Yine verilen 8 adet gensoru önergesinden, 2'si ilgili Bakanın istifası üzerine işleminden kaldırılmış, 5 önerge ise reddedilmiştir. Bir adedi de işlemdedir.

Denetim çalışmaları hakkında ve kurulan komis-

yonlarla ilgili ayrıntılı bilgiler, ekli listelerde sunulmaktadır.

* İÇTÜZÜK ÇALIŞMALARI :

Bu yasama yılında öncelik verdiğimiz konuların başında Meclis İktüzüğünün çıkarılması geliyordu. Bu amaçla, bildiğiniz gibi Meclisteki siyasî partilerimizin temsilcilerinden oluşan partilerarası özel bir komisyon oluşturduk. Özel komisyon, önceki dönemlerden sürdürülebilmekte olan İktüzük değişikliklerini, gerçekten yoğun ve sürekli bir çalışma sonucunda, daha da olgun hale getirmiştir. Partiler arasında genelde bir mutabakat sağlanmıştır. Metin elimizdedir. Üzerinde te reddüt gösterilen bir kaç maddenin de, Genel Kurulun hakemliğine bırakılması en uygun yoldur.

Sonuçlanan bu çalışmanın artık daha fazla bekletilmesinin anlamı yoktur. Şunu ifade etmek isterim ki, ikinci yasama yılının başlarında bu İktüzük meselesini kesinlikle halledeceğiz.

Bu suretle, Anayasa ve yasaların öngördüğü ve uygulamalardaki bazı boşluk ve eksiklikleri gideren yeni tanım ve kuralların yerleştirilmesiyle, Meclisimizin çalışma işlerliği ve verimliliği artırılmış olacaktır.

Genelde, 55 maddeyi kapsayan temel değişiklikler, Komisyon ve Genel Kurul çalışmalarını düzenlemekte, özellikle kanun hükmünde kararnameler ve denetim konularında getirilen yeni hükümlerle, gündemdeki yığılmaların önlenmesi sağlanmaktadır.

* Danışma Kurulu :

Meclisimizin yasama ve denetim çalışmalarında önemli bir İktüzük kurumu olan Danışma Kurulu, bugüne kadar yaptığı toplantılarda, 42 öneri hazırlamış ve Genel Kurula sunmuştur.

Bu toplantılarda başarılı bir çalışma zemini oluşturan ve Meclis çalışmalarının düzenlenmesinde değerli katkılar sağlayan siyasî parti gruplarımızın sayın temsilcilerine, sayın grup başkanvekillerimize içten teşekkürlerimi sunuyorum.

II. YÖNETİM ÇALIŞMALARI

Bu bölümde sizlere Meclisimizin yönetim çalışmalarına ilişkin kısa bilgiler vermek isterim.

Geçen sekiz aylık süre içerisinde, Meclisimizin, Milletvekillerimizin ve idarî teşkilatımızın ihtiyaç ve sorunlarıyla ilgili çeşitli kararlar alan Başkanlık Divanımız 31 toplantı yapmıştır.

Bu toplantılarda alınan kararlar, içtüzük, yönetmelik ve yasalarla Başkanlık Divanına verilen konuları kapsamaktadır. Bu kapsam içinde, milletvekillerinin izin, özlük hakları, sağlık ve tedavi usülleri, Meclisi-

mizin dış ilişkileri, idarî teşkilatın çalışma verimliliğini artırıcı düzenlemeler gibi çeşitli yönetmelik ve kararlar bulunmaktadır.

Bu kararlardan biri, Meclis Kampusu içinde, milletvekillerinin çalışma mekanlarında belirli bir rahatlamayı sağlamak ve ayrıca, yıllardır önemli bir ihtiyaç olarak gündemde bulunan çağdaş, modern bir Meclis Arşivi kurmak amacıyla, Meclis Basımevi'nin bulunduğu yapıda, ek bir inşaatın yapımıdır.

Bu arada yeri gelmişken, son günlerde tartışma konusu yapılan Antalya'daki tatil köyü meselesi de şudur.

Vakıflar Bankası, Başkanlığımıza gönderdiği bir yazıyla, Antalya'da kendilerine ait bir tatil sitesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından satın alınmasını teklif etmiştir. Teklifte bir fiat ve ayrıntı belirtilmemiştir.

Söz konusu teklif, Başkanlık Divanımızın son toplantısında, müzakere edilmiş, ancak satın alma yönünde herhangi bir karara varılmamıştır. Başkanlık Divanımız, bu teklifle ilgili bir ön araştırma yapılması ve gerekirse yerinde tetkiklerde bulunmak üzere bir heyet gönderilmesi için, Meclis Başkanına yetki vermiştir. Meclis Başkanlığına gelen bütün yazılar, yetkiye ilişkin İktüzük Hükümlerine göre ilgili organlara sunulur. Bu konuda ise Meclis Başkanlık Divanı yetkilidir.

Bu yasama yılında Meclis idarî teşkilatının, daha düzenli ve verimli bir biçimde çalışmasını sağlayıcı, personel kalitesini artırıcı, Meclisimize yeni personel alımındaki usuller, memurlarımızın üst görevlere atanma usulleri ile ilgili yeni düzenleme kararları alınmış ve yönetmelikler çıkarılmıştır.

Bu çalışmalara paralel olarak, idarî teşkilatın yeni bir örgütlenme yapısına kavuşturulması için sürdürülen çalışmalar da sonuçlanma aşamasındadır. Yasa değişikliği gerektiren bu konunun önümüzdeki yasama yılında gerçekleştirileceğini umuyorum.

Şimdi bir başka meseleye gelmek istiyorum. Biliyorsunuz, Meclisimiz geleneksel bir yapıya sahip. Her gün çok sayıda vatandaşımız milletvekillerimizi ziyaret ediyor. Tabii ki bu işleyiş bir açıdan, son derece seviñç verici bir olgudur.

Halkımız, parlamentoyu ve seçtiği temsilcilerini bir güvence ve sorunlarının çözüm yeri olarak görüyor. Halkımızın, parlamentoyla bu derece yakın ilişkisini, bütünleşmesini, demokrasimizin en sağlam, en açık teminatı olarak değerlendirmek gerekir.

Bu ilişkilerin daha düzenli, daha verimli olacak şekilde yürütülmesini sağlamak görevimizdir.

Şunu gerçekleştirmemiz gerekecektir. Her gün onbinleri bulan ziyaretçi vatandaşlarımız, görüşmek is-

tedikleri milletvekillerimize zaman kaybı olmadan ulaşabilmelidir. Konularını rahat bir ortamda anlatabilmeli, kısa zamanda sonuçlarını alabilmelidir.

Buna karşılık, milletvekillerimiz de, bir taraftan vatandaşlarla olan ilişkilerini belli zamanlarda ve rahatlıkla sürdürürken, ülke sorunlarıyla ilgili yasama ve denetim görevlerini de yine belli zaman dilimlerinde, uygun çalışma zamanı ve koşulları içinde, rahatlıkla yerine getirebilmelidir.

Size şimdi bazı rakamlar vermek istiyorum. Örneğin, Nisan ayının son haftasındaki beş gün içinde 47 bin 710, Haziran ayının son haftasında yine beş günlük sürede 61 bin 991 kişi Meclisimizi ziyaret etmiştir.

Günlük bazı rakamlar da şöyle, 27 Nisan'da 10 bin 16, 24 Haziran'da 13 bin 720, 25 Haziran'da 13 bin 121.

Yasama yılının başından itibaren günlük ziyaretçi ortalaması yaklaşık 7 000 civarında. Bu rakamlar beraberinde Meclis içindeki hizmetler açısından da çeşitli zorluklar getiriyor.

Bu konu gerek Başkanlık Divanında ve gerekse Danışma Kurulunda dile getirilmiştir. Bu ziyaretlerin haftanın belirli günlerinde ya da belirli saatler içerisinde yapılması düşünülmüştür. Önümüzdeki yasama yılında bu duruma uygun önlemleri almamız gereğine işaret etmek istiyorum.

Şunu da belirtmek isterim ki, sorunların çözülmesi için yurdun çeşitli köşelerinden Ankara'ya gelinmesi, demokrasimiz açısından önemli bir eksiklik. Yerinde yönetim mekanizmalarını mutlaka güçlendirmek, yetkilerini artırmak, işlerlik kazandırmak zordur.

Biliyorsunuz, Genel Kurul görüşmelerinin daha verimli hale getirilmesi, katılımı artırarak tartışma ortamının daha da canlı hale getirilmesi ve herkesin birbirini görebilmesi amacıyla Genel Kurul salonunda değişiklik gereğini ifade etmiştim.

Bu konudaki ön proje çalışmaları sürdürülmektedir. Ayrıca öneri ve eğilimlerin tespiti için sayın milletvekilleri arasında bir anket çalışması yaptırıldı. Henüz tam bir sonuç alınmamasına rağmen, şu ana kadar yanıt veren 45 milletvekilinden 27'si salonun amfi-teatr biçiminde tanzimini istemiştir.

Böyle bir düzenlemenin, önümüzdeki yasama yılının sonunda gerçekleştirilmesini planlıyoruz.

* Millî Saraylar

Meclis Başkanlığına bağlı olan İstanbul'daki Millî Saraylarımızın bakım, onarım ve restorasyon çalışmalarına devam edilmektedir. Bu değerli kültür varlıklarının en iyi şekilde korunması, gezi ve araştırma çalış-



malarına açık tutulması önemli görevlerimizden biridir.

Son bir yıl içerisinde, Millî Saraylarımızı, 91 bin 307'si yerli, 224 bin 522'si yabancı olmak üzere, toplam 315 bin 829 ziyaretçi gezmiştir.

Yabancı ziyaretçilerde, ülkelere göre ilk dört sırayı, 40 827 Alman, 40 126 Fransız, 36 706 İspanyol ve 23 246 İngiliz ziyaretçiler oluşturmaktadır.

1992 yılının ilk altı ayında, gezi biletlerinden 2 milyar 411 milyon 124 bin lira, hatıra eşya, kitap ve diğer hizmetlerden elde edilenlerle birlikte, toplam 3 milyar 300 milyon lira gelir elde edilmiştir.

Millî Saraylarımızın, tarihe sadık olarak restore edilmesi hizmetlerine hız verilmiştir. Bu çalışmalar, iç ve dış çevrelerin artan beğenisini kazanmaktadır.

Bu yıl içerisinde, Dolmabahçe Sarayı'nın İç Hazine ve Cariyeler Dairelerinin restorasyon ve tefişleri tamamlanacaktır.

Yine aynı sarayda, yangın sezim-uyarım ve kısmi söndürme sistemi bitirilmiş olacaktır.

Bütün saray, köşk ve kasırlarımızın envanterinin, bilgisayar sistemine geçirilmesi işlemleri, bu sistemin güçlendirilmesi ile daha mükemmel bir hale getirilecektir.

Florya Atatürk Köşkü'nün restorasyonu yine bu yıl içerisinde tamamlanacaktır. Müze-köşk bölümleri dışındaki mekânlar sergi alanları olarak düzenlenecek ve ziyarete açılacaktır.

Aynalıkavak Kasrı'nda restorasyon çalışmalarına başlanmıştır.

İhlamur Kasrı ise, çocuklarımız için resim atölyeleri dışında, yeni müzik ve drama atölyeleri ile çocuklar için sanat merkezi haline getirilmiştir.

DIŞ İLİŞKİLER

Sayın Basın Mensupları şimdi de Meclisimizin dış ilişkileri ile ilgili yapılan çalışmalar hakkında kısa bil-

giler vermek istiyorum.

Dünyamızda son 5-6 yıl içerisinde hızlı bir değişim süreci yaşanmaktadır. Bu değişim sadece siyasal, sosyal ve ekonomik alanda değil, onlardan da ağırlıklı olarak teknolojiye gerçekleşmektedir. Yaşadığımız bilgi çağı, teknolojik gelişmeyi hızlandırıcı, insan-makine ilişkisini bütünleştirici sonuçlar getirmektedir.

Böyle bir ortamda, ikibinli yılların başlarında, artık vazgeçilemez ortak bir karar olarak benimsenen özgürlükçü demokrasiyi bütün kurum ve kurallarıyla yerleştirmeyen, işlerlik kazandıramayan ülkelerin işi zordur.

Evrensel bir nitelik kazanan demokratik değerlerin uygulanmasında, demokratik hak ve özgürlüklerin bireylere eşit ve adil olarak dağıtılmasında, parlamentoların etkin bir güvence unsuru olduğu kuşkusuzdur.

Artık, parlamentoların ulusal niteliklerinin yanı sıra, uluslararası ilişkilerdeki etkinlikleri ve ağırlıkları giderek güç kazanmaktadır. Parlamentoların bu işlevi, devletlerarasındaki, hükümetler arasındaki ilişkilerde olumlu bir rol oynamaktadır.

Bu değişim sürecinde, Meclisimiz üzerine düşen görevi yerine getirmede aktif ve etkin bir çalışma dinamizmi içerisinde. Üyesi bulunduğumuz uluslararası kuruluş ve meclislerle, ulusal parlamentolarla ilişkilerde, gerek heyetler düzeyinde ve gerekse ikili temaslar suretiyle, ülkemizi ilgilendiren ya da global konularla ilgili sorun ve gelişmelere ilişkin görüşlerimiz anlatılmaktadır.

Bu yoğun ilişkiler sürecinde, ülkemiz aleyhine, zaman zaman ve pek çoğu yanlış veya eksik bilgilerden kaynaklanan gelişmelere tanık olmamıza rağmen, önceki yıllara kıyaslandığında, özellikle demokratikleşmedeki standart ve normlarda eleştiri konusu olmaksızın artık büyük ölçüde çıktığımızı memnuniyetle görüyoruz.

Bu sonuç, parlamentomuz için önemli bir başarıdır. Ülkemizin, militarizmin etkisinden çıkıp, aşama aşama sivil toplum yapısına, tam demokratik cumhuriyet kimliğine kavuşması çabalarımızın boşa gitmediğinin kanıtıdır.

Meclisimizin dış ilişkilerinde güncel ağırlık, hepimizi derinden yaralayan Güney Doğu Bölgemizdeki bölücü terörist hareketlerdir. O bölgemizdeki insanlarımızın, vatandaşlarımızın rahatsızlıkları, sıkıntıları, bir an evvel çözümlememiz gereken ortak sorunumuzdur.

Bu olayın bütün boyutlarını, vatandaşlarımızın

hunarca katledilişlerini ve hiçbir mazeretin, dayanağın bu insanlık dışı olaylara neden gösterilemeyeceğini, bu olaylar karşısında hukuk devleti kuralları içinde mücadele etme hakkımızın olduğunu, bütün uluslararası formlarda anlatmayı sürdürüyoruz.

Bu terör hareketleri karşısında ülkelerin ortak kararlılık içinde bulunmaları gereği üzerinde ısrarla ve önemle duruyoruz.

Meclisimizin dış ilişkilerinde artık, demokrasinin dünya genelinde gelişip, yaygınlaştırılması yönünde sürdürülen uluslararası çalışmalara katılma, giderek ağırlık kazanmaktadır.

20 - 22 Şubat 1992 tarihlerinde Strasbourg'da Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi himayelerinde yapılan "Parlamenter Demokrasi ve Avrupa Parlamentoları Arasındaki İşbirliği" konulu Avrupa Parlamentar Meclisleri Başkanları toplantısına katıldım.

Toplantıda parlamenter demokrasi ve parlamentolararası dayanışmanın önemi üzerinde görüşlerimi ifade ettim. Ayrıca, Karadeniz Bölgesinde ve Bağımsız Devlet Topluluğunda yer alan ülkeler arasında bir "Parlamentolararası Birlik" kurulması yönündeki girişimlerimizi anlattım.

Aynı toplantıda diğer parlamento başkanlarıyla yaptığım ikili görüşmelerin son derece yararlı geçtiğini bir kere daha belirtmek istiyorum.

Bu temasların sonucunda ortaya çıkan, İnsan Hakları Sözleşmesiyle ilgili ülkemizin koyduğu çekincelerin artık geçerliliğinin kalmadığını, Beyanlarımızın nafile hale geldiğini ve artık bunların kaldırılması gerektiğine ilişkin tavsiye niteliğindeki bir mektubumu Sayın Dışişleri Bakanımıza ilettim.

Bilindiği gibi Meclisimizin 72 nci kuruluş yıldönümü kutlamaları için Balkanlardan, Karadeniz Bölgesinden ve Bağımsız Devlet Topluluğundan pek çok ülke parlamenterleri davetlimiz olarak Ankara'ya gelmişlerdir. Parlamento Başkanları ve parlamenterlerle yararlı görüşmeler yapılmıştır. Ülkemizin tarihi ve turistik yerlerini görmüşler, ekonomik yapımız ve gelişmelerimiz hakkında bilgi sahibi olmuşlardır.

Bu görüşmeler sırasında biraz önce ifade ettiğim Parlamentolararası Birlik kurma yönündeki önerilerimiz çok olumlu karşılanmıştır. Böyle bir birliğin kurulması için sağlanan ön mutabakatın kendi parlamentolarında daha da olgunlaştırılması gerekiyor. Fikir tutmuştur, önümüzdeki yasama yılında yapacağımız yakın temaslarla gerçekleştirileceğini bekliyorum.

Aynı konuda, Meclisimizin davetlisi olarak Anka-

ra'ya gelen Rusya Federasyonu Yüksek Sovyeti Başkanı Sayın Hasbulatov ile de yararlı ve olumlu görüşmeler yaptık. Sonuçta, bu konunun Rusya ve Türk parlamentolarının Dışişleri Komisyonları arasında bir ön çalışma yapılması, hazırlanacak metin üzerinde karşılıklı müzakerelerin sürdürülmesi için bir mutabakat sağlanmıştır.

Yine bu yasama yılında, Kuveyt Millî Meclis Başkanı, Çek ve Slovak Federasyonu Meclis Başkanı, Makedonya Meclis Başkanı, Avusturya Meclis Başkanı ve Macaristan Meclis Başkanı ve beraberindeki parlamentolar heyetleri Meclis Başkanlığımızın davetlisi olarak Ankara'ya gelmişlerdir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin temsil edildiği uluslararası kurum ve kuruluşlarda, milletvekillerimiz genel kurul, komisyon ve alt komisyon toplantılarına katılarak, görüşlerimizi bildirmişlerdir.

* Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi :

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi üyesi milletvekillerimiz, iki genel kurul ve bir yaz toplantısının yanı sıra, 14 sürekli komisyonun çalışmalarına katılmışlardır.

Bilindiği gibi, bu Meclisin dönem başkan yardımcılıklarından biri halen Türkiye tarafından yürütülmektedir.

Şubat ayında yapılan Genel Kurulda, insan haklarıyla ilgili aleyhimizde hususlar içeren bir rapor, Türk Grubunun çabalarıyla geciktirilmiştir. Bu toplantılarda, Türk Cumhuriyetlerinin Avrupa Konseyine üye olmaları yönünde üyelerimiz çaba sarfetmişlerdir. Ayrıca, Türk Grubu üyeleri, Yugoslavya'daki kriz nedeniyle Türk Taşımacılığının karşılaştığı sorunları gündeme getirmişler, Bosna - Hersek'te yaşanan olaylar hakkında ülkemizin görüş ve yaklaşımlarını ifade etmişlerdir.

* Kuzey Atlantik Asamblesi :

NATO'ya üye ülkelerin parlamenterlerinden oluşan Asamblenin, bu yılki Lüksemburg ve Kanada'da yapılan Daimi Komite ve ilkbahar toplantılarına katılan Türk Grubumuz, ayrıca çeşitli konulardaki alt komite çalışmalarında da bulunmuşlardır.

* Türkiye - Avrupa Topluluğu Karma Parlamento Komisyonu :

Bir süre öncesine kadar herhangi bir faaliyetin gözlenmediği bu Komisyon, nihayet geçen hafta İstanbul'da önemli bir toplantı yapmıştır. Sayın Tunç Bilget'in başkanlığında sürdürülen toplantıda, Türkiye'nin yeni yaklaşımları, demokratikleşme çabaları ve terör hareketleri konusunda ayrıntılı bilgiler verilmiştir. İlişkilerin bundan böyle daha canlı bir biçimde sürdü-

rülmesi yönünde olumlu ve iyimser bir ortamın yaratıldığı inancındayım.

* Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı :

Geçen Ocak ayından bu yana, Türk Grubu üyelerimiz, Tiran, Madrit ve Budapeşte'de yapılan toplantılara katılmışlardır. Son olarak, kuruluş aşamasındaki AGİK Parlamenter Asamblesinin kuruluş toplantısının yapıldığı Budapeşte'ye giden Türk Grubumuz, başarılı ve anlamlı bir çalışma örneği vermişlerdir. Bildiğiniz gibi, bu toplantıda Türkiye ilk defa seçim yoluyla bir Başkan Yardımcılığını kazanmıştır. Türk Grubu Başkanı Sayın Uluç Gürkan, aday gösterilen birçok ülkenin üyelerinden fazla oy alarak, 109 oyla Başkan Yardımcılığına seçilmiştir. Bu seçimlerde, toplantıya birlikte gidilen Türk Cumhuriyetleri temsilcilerinin katkılarını önemle ve memnuniyetle vurgulamak istiyorum. Bu sonuç, aynı zamanda Türkiye'nin artık eşit şartlarla mücadele etme kabiliyetinin de arttığının göstergesidir.

AGİK Türk Grubu Başkanımız, halen AGİK zirve toplantısı için Helsinki'de bulunmaktadır.

* Batı Avrupa Birliği Asamblesi :

Bu Asamblede henüz gözlemci statüsündeyiz. Üyelerimiz, Asamblenin Genel Kurul ve Savunma Komisyonu toplantılarına iştirak etmişlerdir. Maastrich zirvesinde, ülkemize ortak üye teklif edilmesi kararlaştırılmıştır. Dışişleri Bakanlığımızın, üyeliğin niteliği ile ilgili görüşmeleri Aralık 1992 tarihinden önce sonuçlandıracağı beklenmektedir.

* Parlamentolararası Dostluk Grupları :

Geçen dönemde Meclisimiz 30 Dostluk Grubunun kuruluşunu gerçekleştirmiştir. Her yeni dönemde yenilenen bu çalışmalar kapsamında bu yasama yılı içinde, Azerbaycan, Fransa, Macaristan ve Portekiz parlamentolarıyla karşılıklı dostluk grupları kurulmuştur. Meclisimizin, Orta Asya'daki Türk Cumhuriyetleri ile dostluk grupları oluşturulması için girişimleri devam etmektedir. Diğer ülkelerle de aynı yönde çalışmalar, önümüzdeki yasama yılında sürdürülecektir.

Meclis çalışmalarıyla ilgili sizlere verdiğim bu kısa bilgilerden sonra, konuşmamın son bölümünde, genel anlamda bazı görüş ve değerlendirmelerimi sunmak istiyorum.

20 Ekim 1991 seçimlerinde oluşan Meclis'ten, halkımızın, birikmiş sorunlara hızlı çözümler beklediği tartışmasızdır. En önemli sorunun, demokratikleşmeye ilişkin olduğu kuşkusuzdur.

Özellikle, hükümet protokolunda ve programında, bu konular açıkça vaad edilmiş, yüklenilmiştir.

❑ *"Olağanüstü Hal, bir Anayasa ve demokrasi kurumudur. Bu kurumu yozlaştıran, uygulanmayan sürgün, sansür gibi Kanun Hükümünde Kararnameler, yürürlük ve gereklilik değerlerini yitirmiştir. Bunların kaldırılması için de bir Hükümet kararı yeterlidir."*

❑ *"Bu yasama döneminde Meclis Başkanının tarafsızlığı üzerinde tartışma kalmamıştır."*

❑ *Yüce Meclisin denetim görevi, halkımız ve demokrasi için bir güvencedir"*



Meclisimizde, hükümet partileri çoğunluğu oluşturmaktadır.

Bu nedenle Yüce Meclis'in karar çoğunluğu da hükümet partilerinin grup disiplinlerine bağlıdır.

Böyle bir sonuç, demokratik ülkelerde hükümet güvenliği ve işlerliği yönünden olağandır.

Yapılacak iş çoktur. Bu Meclis, bir anayasa değişikliği görevi ile de yüklüdür.

Yüce Meclis, önüne getirilen bütün önemli, ivedi işleri gerektiğinde sabaha kadar çalışarak, yasalaştırmıştır.



Önüne getirilmeyen kanun tasarıları için Yüce Meclis'e kusur bulunamaz.

Hükümet partileri, demokratikleşme isteklerini muhalefet dönemlerinde kamuoyu önünde berrak biçimde dile getirmişlerdir. Bu isteklerin tümü yazılı belgelerde yer almıştır. Demokratik ilkelere çevrilecek konular tartışmasızdır. Bellidir.

Bu nedenle, hükümetin yaz tatilinden faydalanaarak, programı ile üstlendiği demokratik hak ve ilkelere ilişkin tasarıları hazırlaması gerekir.

Meclisimiz, bu tasarıları özel bir gündemle görüşmeye isteklidir. Muhalefet partilerinin temelde demokratikleşmeye ilke olarak karşı çıkmadıklarını biliyorum.

Diğer taraftan, hükümetin yasaya gerek kalmadan bazı demokratik adımlar atması da mümkündür.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne ilişkin 1987'de konulan çekincelerin kaldırılması, Hükümet kararına bağlıdır.

Bu konudaki önerilerimi yaklaşık üç ay önce sayın Hükümet'e sunmuştum. Geçersiz hale gelen benzer çekincelerin, ayıklanarak geri alınması, daha fazla geciktirilmemelidir.

Olağanüstü Hal, bir Anayasa ve demokrasi kurumudur. Bu kurumu yozlaştıran, uygulanmayan sürgün, sansür gibi Kanun Hükümünde Kararnameler, yürürlük ve gereklilik değerlerini yitirmiştir. Bunların kaldırılması için de bir Hükümet kararı yeterlidir.

TRT tekelinin yasal biçimde kaldırılmasında geç

kalmıştır. Teknoloji imkânlarından faydalanan özel girişimciler ardı ardına yurt dışında TV ve radyo istasyonları kuruyorlar.

Bu durum Devlet otoritesini sarsmıştır.

Özel yayın organlarını, millî hukukun ve sınırlarımızın içine almıyoruz.

Öte yandan TRT'nin haber yayınları tarafsız değildir. Devlet yayın organını tarafsız kılmak için yasal engel yoktur.

Bu konuda Hükümetin niyeti ve kararı yeterlidir.

Televizyonda ve radyoda, tekel, yasa ile kalksa da, bu kurumun sahibi Devlet olmaya devam edecektir.

O zaman da TRT, patronu olan Hükümetin bozazını olmayı sürdürür.

Hükümet ortağı partiler, TRT'nin tarafı yayınlarından muhalefet dönemlerinde şikâyetçi ve mahkemelerde davacı olmuşlardır.

Açıkkası, TRT'yi derhal siyasette tarafsız yapmak, bu Hükümet için bir ahlâk borcudur. Demokrasi gözevidir.

Bu Hükümet döneminde TRT haber yayınlarında demokratik geleneklerin kurulacağına olan inancı mı koruyorum.

Aksi halde, Devlet radyo ve televizyonlarının seyici sayısındaki ve reklâm gelirlerindeki kaybı gidermek zorlaşacaktır.

Yüce Meclis'in denetim görevi, halkımız ve demokrasi için bir güvencedir.

Ne var ki, yolsuzluk iddialarının ciddî ve belgeli olması gerekir.

Muhalefet partilerinin ve sayın Hükümetin bu konuda dikkatini çekmek istiyorum.

Hükümetin siyasî sorumluluk alanına giren konularda, yolsuzluk suçlamaları Anayasa kurallarına ve yargı kararlarına aykırıdır.

Yolsuzluk iddialarında dosya sayısı önemli değildir.

İçeriğin ve yasallığın değeri korunmalıdır.

Yüce Meclis'in huzuruna getirilecek araştırma, soruşturma ve gensoru konularında bütün tarafların ciddî gerekçelere ve incelemelere özen göstermesini diliyorum.

Yoksa bu araştırmalar, bir süre sonra inandırıcılığı hatta işlevini yitirebilir.

Anayasa için uzlaşma süreci başlamıştır. Partilerarası Komisyon önemli adımlar atmıştır.

İçtüzük Komisyonu da başarılı olmuştur. Anlaşma bekleyen pek az madde kalmıştır.

Her iki örnek, Meclis'teki partilerin yasamaya ilişkin konularda ortak çalışma ve uzlaşmalar yapabileceğini ispatlamıştır.

Bu nedenle, Yüce Meclis, yeni yasama yılında benzer komisyonlar kurarak, demokratikleşme için ortak teklifler hazırlama yolunu açmıştır.

Son olarak bir noktayı belirtmek istiyorum.

Bu yasama yılında Sayın Cumhurbaşkanı, Meclis'in kabul ettiği kanunlardan 8'ini geri göndermiştir. Bu sayı, bir Senato'nun veya Anayasa Mahkemesi'nin bile Meclis iradesini değerlendirme oranı olarak çok yüksektir.

Bu oluş zaman zaman Meclis'in gündemini tıkamıştır.

Bence, Anayasanın 89 uncu Maddesinde Sayın Cumhurbaşkanı'na tanınan yetki, bir veto niteliğinde değildir.

Sadece yasanın yürürlüğünü geciktirici bir itiraz hakkıdır. Bu hakkın kullanılması, Sayın Cumhurbaşkanı'nı, Meclis çoğunluğu ile sürekli çelişir, zıtlar bir yoğunluğa erişmemesi gereklidir.

Sayın Cumhurbaşkanı'nın itiraz hakkının daha çok bir maddî hatanın, başka yasalarla çelişkili bir hükmün düzeltilmesine yönelik olduğu açıktır.

Üstelik, Sayın Cumhurbaşkanı'nın, Anayasa Mahkemesi'ne başvurma hakkı olduğuna göre, geri gönderme sınırlarının, Anayasaya aykırılık iddiasını da kapsamadığı açıktır.

Anayasa bilimcilerinin yorumları da bu doğrultudadır.

Önümüzdeki dönemde, Sayın Cumhurbaşkanı'nın itiraz ve geri gönderme hakkını daha kısıtlı kullanmasını, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı olarak samimî düşüncelerle temenni ediyorum.

Bu yasama döneminde Meclis Başkanı'nın tarafsızlığı üzerinde tartışma kalmamıştır.

Bütün grupların ve sayın milletvekillerinin, tarafsız Meclis Başkanı işlevine katkılarından son derece mutluyum. Hepsine teşekkür ederim.

Önümüzdeki yasama yılı bir hamlenin başlangıcı olacaktır.

Sizlere teşekkür ediyorum, sevgiler sunuyorum.

19 UNCÜ DÖNEM 1 İNCİ YASAMA YILINDA GELEN ÖNERGELERİN SONUCU

SÖZLÜ SORU

Gelen	:	362
Cevaplanan	:	55
Düşen	:	30
Geri alınan	:	13
Gündemde	:	235
Gündeme girecek	:	29

YAZILI SORU

Gelen	:	272
Cevaplanan	:	192
Sözlüye çevrilen	:	3
İşlemde	:	77

GENEL GÖRÜŞME

Gelen	:	15
Kabul edilen	:	8
Gündemde	:	7

MECLİS SORUŞTURMASI

Gelen	:	11
Reddedilen	:	7
Kabul edilip komisyon kurulan	:	4

MECLİS ARAŞTIRMASI

Gelen	:	68
Reddedilen	:	2
Kabul edilip komisyon kurulan	:	7
Gündemde	:	59

GENSORU

Gelen	:	8
İşlemden kaldırılan	:	2 (İlgili Bakan is- tifa ettiğinden)
Reddedilen	:	5
İşlemde	:	1

19 UNCÜ DÖNEMDE KABUL EDİLEN MECLİS SORUŞTURMASI ÖNERGELERİ

1. — İzmir Milletvekili **Veli Aksoy** ve 45 arkadaşının; 30 Ekim 1989 tarihinde yayımlanan 89/14657 sayılı Karar ile otoyol yapımlarını üstlenen firmalara fazla ve haksız ödemeler yapılmasına neden oldukları, dolayısıyla Devleti zarara uğratarak görevlerini kötüye kullandıkları ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı ve ilgili maddelerine uyduğu iddiasıyla, söz konusu Kararda imzaları bulunan bakanlar ile eski Başbakan **Yıldırım Akbulut** ve Bayındırlık ve İskân eski Bakanı **Hüsamettin Örüç** haklarında Anayasanın 100 üncü maddesi uyarınca bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi

...

2. — Ankara Milletvekili **H. Uluç Gürkan** ve 47 arkadaşının İmar Bankasına ayrıcalıklar ve kolaylıklar sağlayarak görevlerini kötüye kullandıkları bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı ve ilgili maddelerine uyduğu iddiasıyla eski Başbakanlar **Yıldırım Akbulut** ve **Ahmet Mesut Yılmaz**, Devlet eski bakanları **Hüsnü Doğan** ve **Güneş Taner**, Maliye ve Gümrük eski Bakanı **Adnan Kahveci** haklarında Anayasanın 100 üncü maddesi uyarınca bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi

...

3. — Tunceli Milletvekili **Kamer Genç** ve 45 arkadaşı-nın, Türkiye Gübre Sanayi A.Ş.'ni haksız ve keyfî zarara uğratarak görevini kötüye kullandığı ve bu eyleminin Türk Ceza Kanununun 240 ve ilgili maddelerine uyduğu iddiasıyla Devlet eski Bakanı **Mustafa Taşar** hakkında Anayasanın 100 üncü maddesi uyarınca bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi

...

4. — Çanakkale Milletvekili **Hamdi Üçpınarlar** ve 53 arkadaşının, haksız ve keyfî işlemleriyle Devleti zarara uğrattığı ve bu eyleminin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı ve ilgili maddelerine uyduğu iddiasıyla, Devlet eski Bakanı **Halil Şıvgın** hakkında Anayasanın 100 üncü maddesi uyarınca bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi

19 UNCÜ DÖNEMDE VERİLEN MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİNDEN KABUL EDİLİP KOMİSYON KURULANLAR

1. — Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 31 arkadaşının, öğretmenlerin, içinde bulundukları sıkıntıların çarelerini ve bu meslek mensuplarını toplumda layık oldukları statüye kavuşturmak için alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

...

2. — Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 38 arkadaşının, tüketiciyi korumak ve kaliteli mal üretimini ve üreticisini teşvik etmek için alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

...

3. — Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 30 arkadaşının, ülkemizdeki özürllülerin problemleri ile bu konuda alınacak tedbirleri ve uygulamaya konulacak yeni politikaları tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

...

4. — Samsun Milletvekili İrfan Demiralp ve 29 arkadaşının, Maliye ve Gümrük Bakanlığına ait bütün ve gümrük depoları ile Toprak Mahsulleri Ofisi ve üretici birliklerine ait depolarda, geçen sekiz yıllık dönemde yapıldığı iddia edilen suiistimalleri ortaya çıkarmak ve bundan sonra yapılmasını önlemek için gerekli tedbirleri almak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

...

5. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç ve 13 arkadaşının, 1990 yılına kadar hayali ihracat yoluyla hangi firmaların ne kadar haksız kazanç sağladıklarını, bu suretle yapılan ödemelerin usulüne uygun olarak geri istenip istenmediğini ve geri istenilen paralardan ne kadarının tahsil edilebildiğini tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

...

6. — Isparta Milletvekili Ertekin Durutürk ve 25 arkadaşının, ülkemizin halen sahip olduğu çevre değerlerini korumak, çevre sorunlarının sebep ve sonuçları ile bu konuda alınması gerekli tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

...

7. — Aksaray Milletvekili Mahmut Öztürk ve 28 arkadaşının, ihracatın dünkü ve bugünkü yapısı ile sorunlarını ve hayali ihracat iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

...

ANAYASANIN 89 UNCU MADDESİ GEREĞİNCE CUMHURBAŞKANINCA BİR DAHA GÖRÜŞÜLMEK ÜZERE GERİ GÖNDERİLEN KANUNLAR

DÖNEM : 19

Sıra No.	Kanun No.	Ö z e t i
1	3764-3766	2972 Sayılı Mahallî İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun 29 uncu Madde- sinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
2	3769-3774	5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, 2926 Sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile 2925 Sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
3	3772-3782	Küçük Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Bir Kısım Borç Faizlerinin Silinmesine Dair Kanun
4	3773-3787	Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı Hakkında Kanun
5	3798-3825	2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2992 Sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK'nin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 2461 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile 190 ve 270 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
6	3799-3836	Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun
7	3801	Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına, Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun ve Terörle Mücadele Kanununun Bazı Hükümlerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun
8	3820	Adli Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

MAYIS, HAZİRAN VE TEMMUZ AYLARINDA ÇIKAN KANUNLAR

2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2992 Sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 2461 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile 190 ve 270 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No.: 3798

Kabul Tarihi: 7.5.1992

...

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun

Kanun No: 3799

Kabul Tarihi: 7.5.1992

...

Orman Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun

Kanun No: 3800

Kabul Tarihi: 21.5.1992

...

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına, Polis Vazife ve Selahiyet Kanununun ve Terörle Mücadele Kanununun Bazı Hükümlerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun

Kanun No: 3801

Kabul Tarihi: 21.5.1992

...

Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 3802

Kabul Tarihi: 21.5.1992

...

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa 31.7.1970 Tarih ve 1327 Sayılı Kanunla Değişik 176 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun

Kanun No: 3803

Kabul Tarihi: 21.5.1992

...

4.11.1981 Tarih ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun

Kanun No: 3804

Kabul Tarihi: 21.5.1992

...

İskan Kanununa İki Madde Eklenmesi Hakkında Kanun

Kanun No: 3805

Kabul Tarihi: 27.5.1992

...

Onüç İlçe ve İki İl Kurulması Hakkında Kanun (Onüç İlçe ve İki İl Kurulması ile 190 Sayılı KHK'nin eki cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun)

Kanun No: 3806

Kabul Tarihi: 27.5.1992

...

Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 3807

Kabul Tarihi: 27.5.1992

...

403 Sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 25 inci Maddesinin (g) Bendi ile Bu Maddenin İkinci Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılmasına ve Bu Kanuna İki Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun

Kanun No: 3808

Kabul Tarihi: 27.5.1992

...

6762 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 288 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun

Kanun No: 3809

Kabul Tarihi: 17.6.1992

...

**211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun
211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 70 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında
2.1.1992 Tarihli ve 469 Sayılı K.H.K.'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun**

Kanun No: 3810

Kabul Tarihi: 17.6.1992

...

3414 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulüne Dair Kanun

Kanun No: 3811

Kabul Tarihi: 17.6.1992

...

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

(Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK'nin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair 23.8.1991 Tarihli ve 447 Sayılı KHK'nin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun)

Kanun No: 3812

Kabul Tarihi: 17.6.1992

...

Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun

Kanun No: 3813

Kabul Tarihi: 17.6.1992

...

3201, 6245 ve 657 Sayılı Kanunlarla 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 3814

Kabul Tarihi: 17.6.1992

...

Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Ek ve Ek Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun

Kanun No: 3815

Kabul Tarihi: 17.6.1992

...

Ödeme Gücü Olmayan Vatandaşların Tedavi Giderlerinin Yeşil Kart Verilerek Devlet Tarafından Karşılanması Hakkında Kanun

Kanun No: 3816

Kabul Tarihi: 18.6.1992

...

Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun

Kanun No: 3817

Kabul Tarihi: 18.6.1992

...

Avrupa'da Konvansiyonel Silahlı Kuvvetler Hakkında Antlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 3818

Kabul Tarihi: 18.6.1992

...

Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda Krallığı Arasında İmzalanan Avrupa'da Ortak Mermi İmalatına İlişkin Muhtakat Muhtirasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 3819

Kabul Tarihi: 18.6.1992

...

Adli Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 3820

Kabul Tarihi: 18.6.1992

...

16.10.1981 Tarih ve 2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına ve 2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun

Kanun No: 3821

Kabul Tarihi: 19.6.1992

...

İller Bankası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 3822

Kabul Tarihi: 19.6.1992

...

190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair 6.7.1987 Tarihli ve 280 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne İlişkin Kanun

Kanun No: 3823

Kabul Tarihi: 24.6.1992

...

Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 492 Sayılı Harçlar Kanunu ile 474 Sayılı Kanuna Ekli Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde Değişiklik Yapılması, Gelir ve Kurumlar Vergileri Üzerinden Ödenen Fonların Birleştirilmesi, Gümrük Vergisi Hasılatı ile Fon Payı Hasılatının Dağılımı, 26.1.1967 Tarihli ve 827 Sayılı Kanun ile 31.10.1990 Tarihli ve 3675 Sayılı Kanunun, 31.12.1960 Tarihli ve 193 Sayılı, 2.2.1981 Tarihli ve 2380 Sayılı, 7.11.1985 Tarihli ve 3238 Sayılı, 29.5.1986 Tarihli ve 3294 Sayılı Kanunların Bazı Hükümlerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun)

Kanun No: 3824

Kabul Tarihi: 25.6.1992

...

2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2992 Sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 2461 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile 190 ve 270 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 3825

Kabul Tarihi: 25.6.1992

...

GENEL KURUL

4.11.1981 Tarih ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 13 üncü Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun

Kanun No: 3826

Kabul Tarihi: 1.7.1992

...

2.3.1984 Tarihli ve 2985 Sayılı Toplu Konut Kanununun 2 nci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 3827

Kabul Tarihi: 1.7.1992

...

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 3828

Kabul Tarihi: 1.7.1992

...

Uzman Jandarma Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 3829

Kabul Tarihi: 1.7.1992

...

Kıyı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 3830

Kabul Tarihi: 1.7.1992

...

Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine İlişkin Kanun

Kanun No: 3831

Kabul Tarihi: 2.7.1992

...

Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 3832

Kabul Tarihi: 2.7.1992

...

Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun

Kanun No: 3833

Kabul Tarihi: 2.7.1992

...

17.7.1963 Tarihli ve 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun

(11.11.1987 Tarihli ve 294 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Yürürlükten Kaldırılması ile 17.7.1963 Tarihli ve 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun)

Kanun No: 3834

Kabul Tarihi: 2.7.1992

...

Ahıska Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskanına Dair Kanun

Kanun No: 3835

Kabul Tarihi: 2.7.1992

...

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun

Kanun No: 3836

Kabul Tarihi: 2.7.1992

...

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 3837

Kabul Tarihi: 3.7.1992

...

GÜNDEM DIŞI

5 Mayıs 1992 (72. Birleşim)

● Tokat Milletvekili **Ahmet Feyzi İnceöz**'ün, ülkemizdeki trafik sorunu ve anarşisi neticesinde çok sayıda insanın hayatını kaybettiğine veya sakat kaldığına; milyarlarca liralık maddi hasar meydana geldiğine; kazaların büyük bir bölümünün alkollü araç kullanma neticesinde vuku bulduğuna; sorunun çözümünde insan unsurunun ve eğitimin büyük önemi olduğuna; güçlü ve caydırıcı bir trafik mevzuatı yanında, eksiksiz eğitim ve kaliteli altyapının gerekliliğine ilişkin gündem dışı konuşmasına İçişleri Bakanı **İsmet Sezgin**;

● İstanbul Milletvekili **Mustafa Baş**'ın, bağımsızlığını ilan eden Makedonya ve Bosna'nın büyük sıkıntılar içinde olduklarına; Sırpların Bosna'da katliamda bulunduklarına; amaçlarının, Müslümanları imha etmek ya da göçe zorlamak olduğuna; bölgede yaşayan Müslümanların yardımına ilk önce koşması gereken ülkenin Türkiye olması ve bu konuda Hükümetin acil tedbirler alması gerektiğine ilişkin gündem dışı konuşmasına, Dışişleri Bakanı **Hikmet Çetin**, cevap verdiler.

● Trabzon Milletvekili **Kemallettin Gökteş** da, Bağ-Kur ve emeklilerine Hükümetin hâlâ maddi bir rahatlama getirmediğine; Bağ-Kur primlerine yüzde 100'e varan oranlarda zam yapılmasına rağmen, kurum mensuplarının sağlık hizmetlerinde hiçbir iyileştirme olmadığına; yeni Hükümet kurulduktan sonra, SSK'nın her geçen gün daha da büyük mali sıkıntı içine düşürüldüğüne; SSK prim borçlarının affıyla, istenilen iyileştirmenin gerçekleşmediğine; Kurumdan alacağı olan firmaların, alacaklarını ve emekliye ayrılanların da ikramiyelerini alamadıklarına; Bağ-Kur mensuplarının sıkıntıdan kurtarılmasına ve SSK'nın

kötüye gidişini önlemek için acil önlemler alınmasına ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

7 Mayıs 1992 (74. Birleşim)

● Başbakan **Süleyman Demirel**, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra istiklallerine kavuşan Türk Cumhuriyetlere, bir heyetle birlikte yaptıkları seyahatte edindiği izlenimlere; Türkiye'nin, dünyadaki bu yeni yapılanma ve oluşumda neler yapması gerektiğine; bu cumhuriyetlerle işbirliği yapılmasına; ancak bunların siyasetlerine ve içişlerine karışılmaması gerektiğine ve Türkiye olarak, bu cumhuriyetlerdeki istikrarın devam etmesini görmek istediklerine ilişkin gündem dışı açıklamada bulundu.

12 Mayıs 1992 (75. Birleşim)

● İzmir Milletvekili **İsmet Kaya Erdem**'in, Türkiye ekonomisinin geçirdiği yapısal değişikliğe; 1980 yılına gelinceye kadar, döviz darboğazı nedeniyle çekilen sıkıntılara; 70'li yılların sonunda karşılaşılan çok ciddi ekonomik kriz nedeniyle, orta vadede sürekli büyümeyi ve ödemeler dengesinde rahatlığı sağlamayı amaçlayan geniş kapsamlı ve kendi içinde tutarlı radikal önlemler paketinin uygulamaya konularak, yapısal reformların düzenlendiğine ve ekonominin libere edildiğine; neticede, uluslararası kuruluşlarla uyumlu bir ortama gelindiğine ve bu noktadan tekrar geriye gidişi önlemek için alınması gereken tedbirlere ilişkin olarak yaptığı gündem dışı konuşmasına;

Devlet Bakanı **Ekrem Ceyhan**, devralınan ekonomik tablonun çok kısa sürede bir düzelmeye imkân vermediğini; ancak, Hükümetin, Türk ekonomisini istikrara kavuşturacak bir program üzerinde ciddi olarak çalıştığını; istikrar tedbirlerine giderken, her şeyden önce, kamu açıklarını asgariye indirecek tedbirler üzerinde du-

ruduğunu; bugün ülkenin, her yönden güvenilirliğini kazandığını ve ekonominin, içinde bulunduğu tablodan çıkarılması için, yalnız Hükümete değil, bütün siyasal partilere görev düştüğünü belirterek; cevap verdi.

● Konya Milletvekili **Mehmet Keçeciler**'in, iktidarın, özellikle DYP kanadının, seçimlerden önce akaryakıtla ilgili olarak verdiği mesaja aykırı olarak sürekli zam yaptığına ve iktidarın fiyat değiştirme hareketinin akaryakıt politikasında açıkça görüldüğüne, bu hususta yapılacak şeyin, yükseltilecek vergi ve fon oranlarını düşürmek olduğuna ve Hükümetin, fiyatlara ilişkin olarak yaptığı vaatleri yerine getirmesi lazım geldiğine dair gündem dışı konuşmasına;

Devlet Bakanı **Şerif Ercan**; petrol ürünleri satış fiyatlarının Bakanlar Kurulu kararına istinaden, ham petrol fiyatlarındaki ve dolar kurundaki değişikliklere göre, rafineri ve dağıtım şirketleri tarafından tespit edildiğini; tespitte, artış oranları düşük tutulduğu için, rafineri şirketlerinin zararlarının tam olarak giderilemediğini ve kur artışına uyum sağlamak için yapılan bu artışların eleştirilmesinin, tenakuzdan başka bir şey olmadığını ifade ederek cevap verdi.

● Gümüşhane Milletvekili **Lütfi Doğan** da, Gümüşhane'deki devlet yolu ile, köy yollarının ihtiyaçlarının karşılanmadığı; Hükümetin, bu konu üzerine eğilerek, bu yolların ıslahı cihetine gitmesinin gerektiği; yörenin coğrafi şartlarının son derece çetin ve iktisadi durumunun çok zayıf olduğu; Kelkit'te bir şeker fabrikası kurulduğu takdirde yöre pancarının burada değerlendirilebileceği ve bunun, iktisadi yönden kalkınmaya fayda temin edeceği; besiciliğe önem verilmesi gerektiği; Gümüşhane'deki geçici işçilerin durumu ve imkân bulunduğu takdirde, Gümüşhane'ye bir yüksek öğretmen okulu veya bir eğitim fakültesi ile

GENEL KURUL

bir ilahiyat fakültesinin kurulmasının, yörenin eğitimi yönünden büyük fayda temin edeceği hususlarında gündem dışı bir konuşma yaptı.

● Ülkemizde misafir olarak bulunan, Bosna-Hersek Başbakan Yardımcısı **Muhammed Çengic**'in, isteği üzerine, Genel Kurula hitap etmesi kabul edildi.

Muhammed Çengic, yaptığı konuşmada, Bosna-Hersek'te yaşanan olaylar ve katliam yüzünden çok üzüntülü olduğunu; Bosna-Hersek'teki olayların, Amerika ve Avrupalının, Bosna-Hersek'i tanımasıyla birlikte başladığını; dünya tarihinin bugüne kadar gördüğü en anlamsız ve vahşi savaşta, Müslüman ahalinin kökünü kazımak için, Federal Ordunun desteğine sahip Sırp çetelerinin, kadın, yaşlı, çocuk demeden büyük bir katliama giriştiğini; yaralıların her türlü, doktor ve tıbbî imkândan mahrum bir şekilde ormanlarda saklandıklarını; annelerin, çocuklarının gözü önünde tecavüze uğradıklarını; Avrupa Topluluğunun ve Birleşmiş Milletlerin aldığı tedbirlerin hiçbir işe yaramadığını; kendisinin, Bosna-Hersek Cumhuriyetlerini temsilen, Türk Hükümetini, Türkiye Büyük Millet Meclisini ve Türk kamuoyunu, yaşanan dramdan haberdar etmek için görevlendirildiğini; Türkiye'nin, kendilerini korumasını talep ettiklerini ve fiilen yardım beklediklerini ifade etti.

Başkanlıkça, TBMM'nin, Bosna-Hersek Başbakan Yardımcısı Muhammed Çengic'in şahsında, Bosna-Hersek'teki bütün Müslümanların acılarını paylaştığı, kendilerine geçmiş olsun dilekleri ve en kısa zamanda barış, güvenlik, esenlik dolu günlere kavuşmaları temennileri arz edildi.

13 Mayıs 1992 (76. Birleşim)

● Çorum Milletvekili Mu-

harrem Şemsek'in Özürlüler Haftası münasabetiyle, her yıl, çeşitli toplantı, seminer, söyleşi, yürüyüş ve benzeri faaliyetlerde bulunduğuna; bu faaliyetlerin, özürlü vatandaşların sorunlarına çare olacağı yerde, çoğu zaman, belli ölçüde duygu sömürsü yapılarak, bu kişilerin istismar edilmesine neden olduğuna; çağımızda, özürlülerin sorunlarının çözümü konusunun demokrasi, çağdaşlık ve insan hakları bakımından ölçü olarak kabul edildiğine; bu hususun Türkiye'de de kabul edilmesine ve bu vatandaşlarımızın da diğer insanlar gibi, dokunulmaz, vazgeçilmez, devredilmez temel haklarının bulunduğu; Ülkemizde de özürlü ve sakat vatandaşlarımızın çok büyük sorunları olduğuna; bu sorunların çözümünde, gelişmiş ülkelerin çok gerisinde kaldığımız; özürlülerin bütün ihtiyaçlarını giderecek bir özürlüler kanunun çıkarılması gerektiğine ilişkin olarak yaptığı gündem dışı konuşmayı,

Devlet Bakanı **Türkân Ak-yol**, özürlülerle ilgili yasal düzenlemeler için şu anda çalışmalar yapıldığını; Türkiye'de zihinsel özürlüler konusunda en büyük sorunun akraba evliliği olduğunu ve bunu önlemek gerektiğini; bebeklikte çocuk felci aşısının uygulanmasıyla beden özürlü kişilerin sayısını yüzde 90-95 azaltmanın mümkün olduğunu belirterek; yanıtladı.

● Trabzon Milletvekili **Ke-malettin Göktaş**'ın, İçişleri Bakanlığının 2 Mayıs 1992 günkü Resmî Gazetede yayımlanan yönetmeliğine göre, fitre ve zekat toplama hakkının sadece Türk Hava Kurumuna verildiğine; bu yönetmeliğin, inançlarına bağlı milletin vicdanına ambargo koymaktan başka bir şey olmadığına; bunun, Anayasa ve laiklik ilkelerine aykırı olduğuna; kurban derisinin diğer birçok hayır kurumları da varken, mecburî ola-

rak Türk Hava Kurumuna verilmesinin yanlış olduğuna; bu yönetmeliğin derhal iptal edilmesi gerektiğine ilişkin gündem dışı konuşmasına,

İçişleri Bakanı **İsmet Sezgin**, ilgili yönetmeliğin, kurban derisi konusunda bir açıklık olmaması nedeniyle değişik şekilde yorumlanabileceğini; bunu düzeltmek için hemen bir ek yönetmelik çıkarılacağını ve kurban derisinin, vatandaşımızın istediği yere verebilmesinin sağlanacağını; belirterek karşılık verdi.

● Kahramanmaraş Milletvekili **Ökkeş Şendiller**'in, bu Hükümet döneminde BOTAŞ Genel Müdürlüğüne getirilen kişinin, göreve geldiği günden itibaren büyük bir kıyım girdiğine; çeşitli bahanelerle görevden almanın, teşkilatta sıkıntı yarattığına; insanlara, fikirlerinden dolayı kıyım yapmanın memlekete huzursuzluk getireceğine; bu gibi uygulamaların durdurulması gerektiğine ilişkin yaptığı gündem dışı konuşmaya;

Orman Bakanı **Vefa Tanır**, hükümetlerin, çalışacakları kişileri seçmesinin normal bir tasarruf olduğunu; bu gibi konuların bakanlara yazılı olarak sorulmasında fayda bulunduğunu; isim zikrederek Genel Kurul huzuruna getirilmesinin, kişileri rencide edeceğini ifade ederek cevap verdi.

14 Mayıs 1992 (77. Birleşim)

● İstanbul Milletvekili **Gürol Soylu**, Emlak Bankasının konut satışlarıyla ilgili olarak basında çıkan haberlerin yanlışlığına ve yanlışlığın da, KİT Komisyonu Başkanının, Bankalar Yeminli Murakıby Raporunu okumadan açıklamada bulunduğu için yapıldığına; Bankanın satış politikası gereği, 1955 yılından beri, yapılan konutlardan, yüzde 10'u geçmemek üzere bir kontenjan ayrıldığına ve bu kontenjanın da, bankanın üst düzey yetkililerine, ba-

kanlara, milletvekillerine ve çeşitli kurumlardaki üst bürokratlara tahsis edildiğine;

● Bursa Milletvekili **İbrahim Gürdal**, Emlak Bankasının konut satışlarıyla ilgili olarak basında çıkan haberlerde kendisine de bir konut tahsis edilmiş göründüğüne, ilgili Emlak Bankası Şubesine müracatı sonucu aldığı cevabı yazıda kendisi adına açılan bir konut kredisine rastlanmadığının tespit edildiğine; bu konuda yasal yollara başvurulacağına ve ilgili Komisyonun, Meclisin saygınlığı açısından bu yanlışlığı düzeltmesine ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

20 Mayıs 1992 (78. Birleşim)

● Dışişleri Bakanı **Hikmet Çetin**, Yukarı Karabağ, Nahcivan ve Bosna-Hersek'te meydana gelen olaylarla ilgili olarak, Genel Kurula bilgi vermek üzere yaptığı konuşmada, Türkiye'nin, uluslararası toplumla birlikte, hukuk hâkimiyetini tesis etmeye ve meşruiyeti hâkim kılmaya kararlı olduğunu; hükümetin aktif bir dış politika izlediğini ifade etti.

Aynı konuda yapılan konuşmalarda:

ANAP Genel Başkanı ve Rize Milletvekili **A. Mesut Yılmaz**, hükümetin, olaylarla ilgili tutumunun, milletin bu konudaki beklentilerine cevap vermekten uzak bulunduğunu; caydırıcılık unsurunu da ihtiva eden bir dış politika- da, hükümete her türlü desteği vermeye hazır bulunduklarını;

RP Grup Başkanvekili ve Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**, böylesine önemli bir konu için Meclisin özel gündemle toplanması lazım geldiğini; Türkiye'nin, askerî müdahale hakkının bulunduğunu ve en azından, sınırda, caydırıcı hareketlerde bulunması gerektiğini;

DYP Ankara Milletvekili **Mustafa Tınaz Titiz**, hükümetin bugüne kadarki diplomatik giri-

şimlerini benimsediklerini; bu olaylarda, çeşitli çıkar hesaplarına dayalı bir senaryonun gündemde olduğunu ve bu hususta çok dikkatli davranılması gerektiğini ve

SHP Ankara Milletvekili **Mümtaz Soysal** da, meselenin çözümüne yönelik olarak, askerî müdahalenin ötesinde bir şey söylenmediğini; Kıbrıs olayında, uluslararası anlaşmaların çok daha açık haklar verdiğini ve Kıbrıs ile Nahcivan'ın hukuksal açıdan aynı paralelde olmadığını; Türkiye'nin bundan sonra, Birleşmiş Milletleri harekete geçirme konusunda çok daha kararlı bir şekilde hareket etmesi lazım geldiğini; belirterek, görüşlerini açıkladılar.

İleri sürmüş oldukları görüşlerden farklı görüşlerin kendilerine atfolunması nedeniyle tekrar söz alan:

Dışişleri Bakanı **Hikmet Çetin**, bazı yanlışlıklara ve yanlış anlamalara rağmen, görüşmelerin çok yararlı olduğunu; olayların başlangıcında dünyada, konuyu Azerbaycan ve Türkiye'nin kışkırttığı yanlış kanısı bulunduğunu; bugün ise, sınırların zorla değiştirilemeyeceği ve sınırların zor kullanarak değiştirilmesinin asla kabul edilemeyeceği noktasına gelindiğini ve bu noktaya gelmede herkesin bir korkusunun bulunduğunu ve Ermenistan'ın saldırganlığının kabul edildiğini;

Rize Milletvekili **A. Mesut Yılmaz**, 1990 yılındaki mesele- nin, o zaman var olan Sovyetler Birliğinin bir iç işi olduğunu ve o günkü şartlarda gösterilebilecek azamî tepkiyi gösterdiklerini;

Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**, hiçbir öneri getirmedi- klinin ileri sürüldüğünü; oysa, li- derler seviyesinde toplantı yapılması ve konunun bir genel görüş- me haline getirilmesi önerisinde bulunduklarını;

Ankara Milletvekili **Mümtaz**

Soysal da, Moskova Anlaşması- nın geçerli olan asıl metninin, devredilen himaye hakkının, Azerbaycan'a devredilmiş bir hi- maye hakkı olduğunu ve Azer- baycan'ın, bunu, bir üçüncü dev- lete devredemeyeceği biçiminde olduğunu ifade ettiler.

● Zonguldak Milletvekili **Bülent Ecevit**'in, Karabağ, Nahcivan ve Bosna-Hersek'teki olay- larla ilgili olarak, Türkiye'nin, üze- rine düşeni yapmak yerine baş- kalarını yardıma çağırdığına, Av- rupa Topluluğunun Bosna- Hersek'i de bölmeye çalıştığına ve bu hususta bir konferans top- lanmasına ve Avrupa Topluluğu- nun devre dışı bırakılmasına iliş- kin olarak yaptığı gündem ko- nuşmaya

Dışişleri Bakanı **Hikmet Çe- tin**, hükümetin, sorumluluğunun bilinciyle hareket ettiğini; Bosna- Hersek konusunda da elden qe- len çabanın gösterildiğini ifade ederek cevap verdi.

● Kırşehir Milletvekili **Coş- kun Gökalp**'in, Türk çiftçisinin içinde bulunduğu sıkıntılara; 1980-1990 yılları arasında milli gelir dağılımının bozulduğuna; ta- rım ürünleri taban fiyatlarının çift- çinin yüzünü güldürecek düzey- de olması ve peşin ödenmesi ge- rektiğine;

● Elazığ Milletvekili **Ahmet Cemil Tunç**'un, son yıllarda hay- vancılığın ihmal edildiğine; yay- laların ihale edilmesindeki haksız uygulamaların önlenmesi gerek- tiğine ve besicilerin içinde bulun- dukları sıkıntılara,

İlişkin olarak yaptıkları gün- dem dışı konuşmalara da, Tarım ve Köyşleri Bakanı **Necmettin Cevheri**, çiftçinin ürün bedelleri- nin, önceki hükümet tarafından zamanında ödenmediğini; bütün olumsuzluklara rağmen ürün be- dellерinin peşin olarak ödenebil- mesi için gerekli tedbirlerin alın- dığını; hayvancılığın içinde bulun- duğu sıkıntıların giderilebilmesi

GENEL KURUL

için de hükümetçe gerekli çalışmaların yapıldığını; yalnız tarımı ve hayvancılığı değil, ekonominin genelini olumsuz yönde etkileyen enflasyonun mutlaka önlenmesi gerektiğini belirterek; cevap verdi.

21 Mayıs 1992 (79. Birleşim)

● İstanbul Milletvekili **Yusuf Pamuk**'un, İstanbul İktisadi Organize Küçük Sanayi Bölgesinin, 1989 Mahallî Seçimlerinden sonra, İstanbul Büyükşehir Belediyesiince plansız kabul edilmesi nedeniyle yapılan yeni planlamanın, orada iş yapacak esnafı mağdur edeceğine; konuyla ilgili olanların bunu bir kere daha düştürmeleri gerektiğine ilişkin gündem dışı konuşmasına;

Devlet Bakanı **İbrahim Tez**, iktidar olarak küçük sanayi işletmelerine büyük önem verdiklerini; organize sanayi ile inorganize sanayi arasında rasyonel işleyen, sürekli ve sağlıklı bir bağın kurulması gerektiğini; küçük sanayi işletmelerinin modernleştirilmesi için Hükümetçe her türlü önlemlerin alınacağını; Bakırköy İktisadi Sanayi Bölgesinin İstanbul Büyükşehir Belediyesi kararıyla küçük sanayi sitesi alanı olarak planlandığını belirterek; cevap verdi.

● Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici**'nin, 17 Mayıs Pazar günü New York'ta düzenlenen "Türk Günü Yürüyüşü"ne, Refah Partisi Grubu olarak, bu geziyi manasız buldukları ve müsriflik kabul ettikleri için katılmadıklarına; Türkiye'nin, yurt dışında onurlu, ciddi ve çıkar hesaplarından uzak olarak tanıtılmasına kendilerinin de taraftar olduklarına; bu gezinin millî çıkarlarımız açısından bir skandal olduğuna; daha gerçekçi, ilmi ve daha masrafsız olarak bu tür gezilerin ilim adamlarınca yapılabilmesine ilişkin gündem dışı konuşmasına;

Devlet Bakanı **Akın Gönen**, yapılan gezinin sadece tanıtım ve propaganda amacıyla yapıldığını; yürüyüşün dışında, Türkologların ve tarihçilerin bulunduğu "Dünya Türkleri Konseyi"nce düzenlenen bir toplantıya da katıldıklarını; basında "skandal" olarak çıkan haberlerin asılsız olduğunu ve tanıtımın, amacına ulaştığını ifade ederek; cevap verdi.

● Balıkesir Milletvekili **Sami Sözat** da, Marmara ve Ege bölgelerinde hayvancılık yapanların ve hayvansal ürünlerin üretilmesiyle ilgilenenlerin içinde bulundukları sıkıntılı duruma; ileri ülkelerden ithal edilen hayvan ve hayvansal ürünlerle Türkiye'de üretilen hayvansal ürünlerin rekabet edebilme imkânını ortadan kaldırdığına; Türk Standartlar Enstitüsünün, 3161 Sayılı Kanuna atfı yaparak çıkardığı gövde etleri standardının uygulaması sonucu hayvan üreticilerin mağdur edildiğine ve bu yasa uygulamasının durdurulmasına ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

26 Mayıs 1992 (80. Birleşim)

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakın**'ın Anadolu liseleriyle özel okulların durumlarına; Millî Eğitim Bakanlığının, Anadolu liselerinin eğitim seviyelerini yükseltmek ve sayılarını artırmak için tedbirler alması lüzumuna; özel okulların eğitim, araç ve gereç standartlarının ciddi kriterlere oturtulması gerektiğine; özel okul ücretlerine her yıl yüzde 100'lere varan zamlar yapıldığına ve bu zamları öğrenci velilerinin karşılayamaz durumda olduklarına; Anadolu liselerine giriş sınav sorularının çalınması yüzünden iptal edilen imtihan nedeniyle mağdur olan öğrenciler, veliler ve devletin malî kayıplarına ve Millî Eğitim Bakanının sorumluluğuna ilişkin gündem dışı konuşmasına;

Millî Eğitim Bakanı **Köksal Toptan**, özel okul ücretlerinin, bakanlığı tarafından tespit edilme-

diğini, serbest piyasa kuralları çerçevesinde kendiliğinden oluştuğunu, bu husustaki uygulamanın da kendilerinden önceki hükümet tarafından getirildiğini; ancak, özel okul ücretlerinin makul bir düzeyde tutulması için kişisel çaba sarf ettiğini ve bakanlıkça da bazı çalışmalara başlanıldığını, özel okulluğu teşvik ettiklerini; Anadolu liselerine giriş sınavı sorularının çalınması olayının Bakanlık müfettişlerince araştırıldığını, ayrıca, olayın Ankara Cumhuriyet Savcılığına da intikal ettirildiğini; sınavın iptal edilmesi ve yenilenmesi konusunda verdikleri kararın doğru olduğunu belirterek; cevap verdi.

● Konya Milletvekili **Ahmet Remzi Hatip**'in, hac ibadetini yerine getirmek isteyen vatandaşlarımıza geçmiş iktidarlarca çeşitli engeller getirildiğine; DYP-SHP Koalisyon Hükümetinin de, Hac İşleri Yüksek Kuruluna ve Hac Komisyonuna, bölgede, körfez savaşından kaynaklanan olumsuzluk ve istikrarsızlığın hâlâ devam ettiği gerekçesiyle, hac tarihinden tam 6 ay önce karayoluyla seyahati yasaklattığına; körfez bölgesinde 6 ay önceki şartların değiştiğine, dolayısıyla Hac Komisyonunun hemen toplanıp, daha önceki kararını düzeltmesi ve karayoluyla hacca gidişin serbest bırakılması gerektiğine; TBMM'de oluşan konsensüse rağmen hâlâ başörtüsüyle uğraşıldığına; inşaatı tamamlanmış olmasına rağmen 220 imam hatip okulunun açılışının bekletildiğine ilişkin gündem dışı konuşmasına;

Devlet Bakanı **Ekrem Ceyhan**, hac ve umre seyahatlerinin, Diyanet İşleri Başkanlığı ile Hac Komisyonu tarafından düzenlendiğini; Hac Komisyonunun, 1992 yılı hac ibadeti için yapılacak seyahatin havayoluyla yapılacağına dair 6 ay önceden karar alıp radyo ve diğer vasıtalarla bütün millete duyurduğunu; karayoluyla hacca giden vatandaşlarımızın

GENEL KURUL

çektığı zorlukları bizzat müşahade ettiğini; yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın, bulundukları ülkelerdeki Suudi Arabistan bü-yükelikliklerinden aldıkları vize-lerle transit olarak Türkiye'den geçerek hacca gittiklerini; şartlar uygun olduğu takdirde, karayoluyla gitmek isteyen vatandaşla-rımıza kolaylık bakımından, bir tedbir düşüneceklerini ifade ede-rek yanıtlandı.

● Tokat Milletvekili **İbrahim Kumaş** da, bazı il, ilçe ve belde-lerde haziran ayında yapılacak mahallî idareler seçimleri ile bazı devlet dairelerinde görülen partizanlık örneklerine; yanlış personel istihdamına ve TBMM çalışmalarıyla milletvekillerinin Meclise devam konularına ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

27 Mayıs 1992 (81. Birleşim)

● Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**, manevî değerlerin ba-şında ahlakın geldiğine, genel ah-lakın korunmasının devlete bir görev olarak verildiğine; Hükü-metin, genel ahlakın tahribatı kar-sısında sessiz kaldığına; "Alo Bilgi" ve "Alo Tel" servislerinin müstehcen neşriyat yaptığına; bu nedenle bunların sözleşmelerinin feshedilmesine ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

● Rize Milletvekili **Mustafa Parlak**'ın, 1992 yılı yaş çay alım kampanyasında açıklanan alım fi-yatının üreticiyi memnun etmedi-ğine; çayın, Doğu Karadeniz Böl-gesinin tek geçim kaynağı oldu-ğuna; bu nedenle, fiyat tespit edi-lirken bu durumun göz ardı edil-memesine; daha evvelki yıllarda uygulanan kademeli fiyat artışının muhafaza edilmesine; geç öde-melerde gecikme faizinin uygu-lanması gerektiğine ilişkin olarak yaptığı gündem dışı konuşması-na,

Maliye ve Gümrük Bakanı **Sümer Oral**, taban fiyatların tes-pitinde maliyetin ve enflasyonun

dikkate alındığını; verilen fiyatla-rın enflasyonun üzerinde oldu-ğunu; üreticiye paralarının hızlı öde-neceğini ve çay üreticisinin her türlü sıkıntısının giderileceğini belirterek, cevap verdi.

16 Haziran 1992 (83. Birleşim)

● İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu olarak, meydana gelen olayları incelemek üzere Sırbistan ve Bosna-Hersek'e yaptıkları ince-leme gezisinde ilgililerle yaptık-ları temaslara ve bölgedeki du-rumun vahim olduğuna; Yugoslav Göçmenleri Derneğinin İstan-bul'da düzenlediği kapalı salon toplantısında, Bosna-Hersek Başbakan Yardımcısı Muhammet Çengic'in, Türkiye tarafından ya-pılan yardımların yetersiz kaldığı-nı belirttiğine ilişkin gündem dışı konuşmasına,

Devlet Bakanı **Orhan Kiler-cioğlu**, Bosna-Hersekli Müslü-manlara en fazla acil yardım mal-zemesi ve gıda maddesi gönde-ren ülkenin Türkiye olduğunu; ül-kemize gelen Bosna-Hersekli göçmenlere gerekli ilginin göste-rildiğini; Hırvatistan, Slovenya ve Bosna-Hersek Başbakan yar-dımcılarıyla yapılan özel görüş-melerde kendilerinin, Türkiye'nin yaptığı yardımlara teşekkür ettik-lerini; yapılan yardımların artırıl-ması için her türlü gayretin gös-terildiğini ve bunun için de ba-kanlıklararası bir koordinasyon komitesi kurulduğunu belirterek cevap verdi.

● Tokat Milletvekili **İbrahim Kumaş**, bazı gazetelerin yasala-ra aykırı olarak ve isim değişikli-ğiyle Kurban Bayramında da ya-yımlandığına, bunun önlenebil-mesi için ilgililerce gerekli çaba ve hassasiyetin gösterildiğine; özel televizyon yayınlarının da ka-nunlara ve Anayasaya aykırı ol-duğuna, bu durumda TRT'nin korsan televizyonlarla rekabet et-

mek durumunda kaldığına; ka-nunlara herkese eşit uygulanma-sı ve çiğnetilmemesi gerektiğine,

● Trabzon Milletvekili **Ke-malettin Göktaş** da, Türkiye ta-rafından, Yunanistan'ın, Karade-niz'de kıyısı olmamasına rağmen, veto hakkına sahip kurucu üye olarak Karadeniz Ekonomik İşbir-liği Projesi Deklarasyonunu imza-lamaya çağrılmasının büyük bir tarihî hata olduğuna; ayrıca, bu Projenin uygulama merkezi olma-ya en müsait ilin Trabzon olduğuna, ilişkin gündem dışı birer ko-nuşma yaptılar.

23 Haziran 1992 (86. Birleşim)

● İçel Milletvekili **Ali Er**, sebze ve meyve üreticilerinin ih-raçatçı teşvik primi alamamaları nedeniyle düştükleri güç duruma ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

● İstanbul Milletvekili **İsma-il Sancak**'ın 2886 sayılı Yasanın uygulanmasıyla güç durumda ka-lan vatandaşların yaşadıkları sı-kıntılara ilişkin gündem dışı ko-nuşmasına Maliye ve Gümrük Bakanı **Sümer Oral**;

● İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın gazeteci-yazar Hekimoğlu İsmail'in maruz kaldı-ğı kötü muamele ve Balıkesir'de bir doktor ile hastası arasında geçen olaylara ilişkin gündem dı-şı konuşmasına da Adalet Baka-rını **M. Seyfi Oktay**; cevap verdiler.

24 Haziran 1992 (87. Birleşim)

● Kahramanmaraş Milletve-kili **Ökkeş Şendiller**, Sırpların, Bosna-Hersek'te akıl ve mantık ölçülerinin dışında, katliama va-ran saldırılarda bulunduklarına; Batılı ülkelerin bu katliama seyir-ci kaldıklarına; insan hakları sa-vunucuları ülkelerin, Sırlara kar-şı caydırıcı daha ciddi tedbirler almalarına;

● Malatya Milletvekili **Oğuzhan Asiltürk**, 23.6.1992

GENEL KURUL

Salı günü Devlet Bakanı Cavit Çağlar'la ilgili gensoru açılmasına ilişkin önergesinin onaylanması sırasında, Genel Kurulda bulunmayan üyeler adına da oy kullanıldığına; kanunların oylanması sırasında da aynı metod uygulanırsa, milletin, bu Meclise itimadının kalmayacağına ve reddedilen önergenin meşru yolla reddedilmediğine; ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

● İstanbul Milletvekili **Güneş Taner**'in, Türkiye'nin bugünkü durumunun içaçıcı olmadığına; her gün daha da kötüye gittiğine; Hazinesin acz içinde olduğuna, dış ticaret hacminin daraldığına; ihracatın yavaşladığına; yatırımların durduğuna ve işsizliğin arttığına ilişkin yaptığı gündem dışı konuşmaya;

Maliye ve Gümrük Bakanı **Sümer Oral**, işbaşına geldiklerinden bu yana, ekonomiyi, aldıkları durumdan daha kötü hale getirmediğini; sanayide, enerji sektöründe, imalat sanayiinde, ihracatta artışlar olduğunu; çiftçi borçlarının ödendiğini ve yatırımların kısılmadığını ifade ederek cevap verdi.

25 Haziran 1992 (88. Birleşim)

● İçel Milletvekili **Rüştü Kâzım Yücelen**'in, Sanayi ve Ticaret Bakanının, kendisinin başkanlığı dönemine ait yanlış bilgiler ve rakamlar vererek kamuoyunu yanılttığına ve görevden alınan veya istifa eden genel müdürler hakkında iftiraya varan beyanlarda bulunduğuna ilişkin gündem dışı konuşmasına Sanayi ve Ticaret Bakanı **Mehmet Tahir Köse**;

● Ankara Milletvekili **İ. Melih Gökçek**'in, demokratikleşmenin geciktiğine, TRT'nin tarafsız davranmadığına, muhalefetteyken eleştirdikleri hususları bugün iktidarın kendisinin tatbik ettiğine ve TBMM Genel Kurulundaki açık oylamalarda, oylama esnasında Genel Kurulda bulunmayan

üyeler adına oy kullanılmış olmasının, Parlatentonun saygınlığına gölge düşürdüğüne ilişkin gündem dışı konuşmasına da Adalet Bakanı **M. Seyfi Oktay**; cevap verdiler.

● Rize Milletvekili **Mustafa Parlak**, Çay-Kur'a ait fabrikalara işçi alımında usulsüz uygulamalar ve partizanlık yapıldığına; işçilerin, fabrikaların işçi ihtiyacına göre değil, fabrikaların bulunduğu yöredeki siyasî taleplere göre alındığına ve bu nedenle de, Çay-Kur'un üretiminde herhangi bir artış meydana gelmediğine; aksine, fazla işçi alımıyla Çay-Kur'un zarara uğratıldığına ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

30 Haziran 1992 (90. Birleşim)

● Diyarbakır Milletvekili **Mahmut Uyanık**'in, Silvan Emniyet Müdürlüğünde, kocası güvenlik güçlerince öldürülen Menice Kırtay adındaki bir kadına yapılan işkenceye,

● Kahramanmaraş Milletvekili **Ökkeş Şendiller**'in de, Kahramanmaraş'ta meydana gelen terör olayları ve son olarak Afşin İlçesinin Karaömer Köyünde kaçırılan 5 vatandaşın akıbetlerine ilişkin gündem dışı konuşmalarına;

İçişleri Bakanı **İsmet Sezgin**;

● Trabzon Milletvekili **Eyüp Aşık**'in, Kültür Bakanı Durmuş Fikri Sağlar'ın, muhtelif tarihli 3 ayrı belgede, 3 ayrı imzasının bulunduğu; 200 milyar liralık ayrıcalıklı bir kredi konusundaki gensorunun oylanması sırasında ve olağanüstü hal ve çekiç güç konularında Meclise gönderilen Bakanlar Kurulu kararına ilişkin evrakta sahtekarlık yapıldığı iddiasına ve bu iddianın henüz karışılmadığına; Sabah Gazetesindeki bir makalede, Kültür Bakanı Durmuş Fikri Sağlar'ın, Bakanlar Kurulu kararı üzerine sahte olarak yazılan yazıyı, Ekrem Cey-

hun'un yazdığını iddia ettiğine ilişkin gündem dışı konuşmasına da, Kültür Bakanı **Durmuş Fikri Sağlar**; cevap verdiler.

SORU

5 Mayıs 1992 (72. Birleşim)

● Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**'ın, İstanbul Levent'te yapılan operasyonda öldürülen ve terörist olduğu iddia edilen bir vatandaşa ilişkin İçişleri Bakanından (6/52),

● İstanbul Milletvekili **Osman Ceylan**'ın, İstanbul Büyükşehir Belediyesinde sahte evrakla para çalıştığı iddiasına ilişkin Başbakanından

● İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, belediyelere ödenen paralara ilişkin İçişleri Bakanından

Sorularına, İçişleri Bakanı **İsmet Sezgin**,

● Yozgat Milletvekili **Mahmut Orhon**'un, bazı kurum ve kuruluşlarda çalışan memur ve işçilerin toplu halde işten çıkarıldığı iddiasına ilişkin Başbakanından sorusuna Devlet Bakanı **Akın Gönem**; cevap verdiler; soru sahipleri de, cevaplara karşı görüşlerini açıkladılar.

20 Mayıs 1992 (78. Birleşim)

● Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu**'nun, Artvin ilinde üniversite açılıp açılmayacağına ilişkin Milli Eğitim Bakanından sorusuna ve

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakın**'ın, Afyon-Çay ilçesi belediye işçilerinin maaşlarını alamadıkları iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sorusuna

● Devlet Bakanı **Akın Gönem** cevap verdi.

GENEL GÖRÜŞME

12 Mayıs 1992 (75. Birleşim)

● İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci** ve 30 arkadaşının,

GENEL KURUL

Bosna-Hersek Cumhuriyetinde ve Sırbistan'ın Sancak Bölgesindeki olayları durdurmak için alınması gereken tedbirler konusundaki önergeleri üzerine açılması kabul edilen genel görüşme tamamladı.

30 Haziran 1992 (90. Birleşim)

● Doğru Yol Partisi Grubu adına Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu**, Adana Milletvekili **Bekir Sami Daçe** ile Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İçel Milletvekili **Aydın Güven Gürkan**'ın, Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı (UNCED)'nda tartışılan konuları, kabul edilen belgeleri ve alınan kararları görüşmek, bu konuda yapılması gereken çalışmalar ve alınması gerekli önlemlere açıklık getirmek amacıyla Genel Kurulun 23.6.1992 tarihli 86 ncı Birleşiminde açılması kabul edilen genel görüşme tamamlandı.

MECLİS ARAŞTIRMASI

5 Mayıs 1992 (72. Birleşim)

● Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan** ve 19 arkadaşının, emeklilerin içinde bulundukları durumu ve onları bu durumdan kurtarmak için alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesinin yapılan öngörüşmelerden sonra kabul edilmediği açıklandı.

GENSORU

16 Haziran 1992 (83. Birleşim)

● İstanbul Milletvekili **Ziyaeddin Selçuk Maruflu** ve 21 arkadaşının, Bakanlıkta ve bağlı kuruluşlarında görevlendirdiği ve atadığı kişilerin yaptıkları usulsüz ihale ve hukuk dışı uygulamaları nedeniyle Devleti zarara uğrattı-

ğı iddiasıyla Sanayi ve Ticaret Bakanı **Mehmet Tahir Köse** hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesinin, yapılan görüşmelerden ve

● Ankara Milletvekili **Mehmet Nedim Budak** ve 27 arkadaşının, göreve geldiği günden beri millî kültürümüzü tahrip edici davranışlarda bulunduğu, bütçe ve fon kaynaklarını usulsüz ve keyfi sarf ederek Devleti zarara uğrattığı iddiasıyla Kültür Bakanı **Durmuş Fikri Sağlar** hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesinin, yapılan açık oylamadan sonra; gündeme alınmalarının kabul edilmediği açıklandı.

23 Haziran 1992 (86. Birleşim)

● Refah Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili ve Grup Başkanvekili **Şevket Kazan**'ın, sahibi olduğu şirketlere haksız kazanç sağladığı ve görevini kötüye kullanarak devleti zarara uğrattığı iddiasıyla Devlet Bakanı **Cavit Çağlar** hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesinin gündeme alınıp alınmamasına ilişkin öngörüşmelerden sonra yapılan açık oylama sonucunda; kabul edilmediği açıklandı.

30 Haziran 1992 (90. Birleşim)

● Yozgat Milletvekili **Mahmut Orhon** ve 56 arkadaşının, Bakanlığıyla ilgili icraat ve atamalarında kanunsuz ve keyfi davranışlarda bulunarak Devleti zarara uğrattığı iddiasıyla Ulaştırma Bakanı **Yaşar Topçu** hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesinin yapılan görüşmelerden sonra, kabul edilmediği açıklandı.

1 Temmuz 1992 (91. Birleşim)

● Ankara Milletvekili **İ. Melih Gökçek** ve 20 arkadaşının, beyanat ve icraatları ile milletin temel değerlerine ters düşen davranışlarda bulunduğu ve Bakanlığıyla ilgili atama ve ihalelerde usulsüzlük yaptığı iddiasıyla, Kül-

tür Bakanı **Durmuş Fikri Sağlar** hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesinin gündeme alınması kabul edilmedi.

MECLİS SORUŞTURMASI

12 Mayıs 1992 (75. Birleşim)

● İstanbul Milletvekili **Osman Ceylan** ve 49 arkadaşının, bazı kanun ve genelgelere aykırı hareket ederek özel giderlerinin Devlet tarafından karşılanmasına göz yumdukları, Devleti haksız yere zarara uğratarak görevlerini kötüye kullandıkları ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı ve ilgili maddelerine uyduğu iddiasıyla Başbakan **Süleyman Demirel** ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı **Erdal İnönü** ve Devlet bakanları haklarında Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesinin, yapılan öngörüşmelerden sonra, kabul edilmediği açıklandı.

● Kırklareli Milletvekili **Cemal Özbilen** ve 50 arkadaşının, bazı kamu iktisadî teşebbüslerine usulsüz ve keyfi harcama yaptırarak Devleti zarara uğrattıkları ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı ve ilgili maddelerine uyduğu iddiasıyla Sanayi ve Ticaret Bakanı **Mehmet Tahir Köse** ile Devlet bakanları **İbrahim Tez**, **Mehmet Kahraman** ve **Erman Şahin**

● Denizli Milletvekili **Mehmet Gözlükaya** ve 44 arkadaşının, Bakanlığı sırasında usulsüz ve haksız atama ve ödeme yapılmasına göz yumarak Devleti zarara uğrattığı ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı ve ilgili maddelerine uyduğu iddiasıyla Devlet eski Bakanı **Recep Ercüment Konukman** Haklarına soruşturma açılması istemine ilişkin önergeleri reddedildi.

KOMİSYONLAR

ANAYASA KOMİSYONU

Komisyon Mayıs ve Haziran aylarında bir kanun tasarısı ile bir kanun teklifini kabul etti.

● Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu**, Adana Milletvekili **Bekir Sami Daçe**, Bursa Milletvekili **Turhan Tayan** ile Sosyal Demokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekilleri İçel Milletvekili **Aydın Güven Gürkan**, Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınacak** ve 2 Arkadaşının, 16.10.1991 Tarih ve 2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına ve 2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi

● İnsan Hakları Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı

ADALET KOMİSYONU

Komisyon Mayıs ve Haziran aylarında aşağıdaki kanun tasarısı ve teklifleri üzerinde görüşmeler yaptı.

● İstanbul Milletvekili **Orhan Ergüder**'in Özel Dedektiflik Kanun Teklifi

● Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Kanun Tasarısı

● Çocuk Mahkemelerinin Kuruluş Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ve Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

● Denizli Milletvekili **Adnan Keskin** ve Tunceli Milletvekili **V. Sinan Yerlikaya**'nın; Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun Teklifi

● İstanbul Milletvekili **Orhan Ergüder** ve 10 Arkadaşının 1412 Sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bazı Maddelerine Fıkralar Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına, Polis Vazife

ve Salahiyet Kanununun, Terörle Mücadele Kanununun Bazı Hükümlerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı birleştirilerek kabul edildi.

● Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına, Polis Vazife ve Salahiyet Kanunun, Terörle Mücadele Kanununun Bazı Hükümlerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı

● Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu**, Adana Milletvekili **Bekir Sami Daçe** ve Bursa Milletvekili **Turhan Tayan**'ın; Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affı Hakkındaki 25.12.1985 Tarih ve 3249 Numaralı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi reddedildi

● Kars Milletvekili **Zeki Nacitarhan**'ın; Türk Ceza Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi reddedildi

● Denizli Milletvekili **Adnan Keskin**'in; 22.11.1984 Tarih ve 3083 Sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununun Geçici 3 üncü Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi reddedildi

● Kırıkkale Milletvekili **Abdurrahman Ünlü** ve 4 arkadaşının; 6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkındaki Kanunun 13 üncü Maddesinin 4 üncü Fıkrasından Sonra Bir Fıkra Eklenmesi Hakkındaki Kanun Teklifi reddedildi.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU

Komisyon Mayıs ve Haziran aylarında üç kanun tasarısını kabul ederken iki kanun teklifini de reddetti.

● Harp Okulları Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair

Kanun Tasarısı

● Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planını Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

● Adıyaman Milletvekili **Celal Kürkoğlu**'nun 4.1.1961 Tarihli ve 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun İki Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi reddedildi.

● Adıyaman Milletvekili **Celal Kürkoğlu**'nun, 31.7.1970 Tarihli ve 1324 Sayılı Genelkurmay Başkanının Görev ve Yetkilerine Ait Kanunun 4 üncü Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi reddedildi.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

Komisyon Haziran ayında iki kanun tasarısını kabul etti.

● Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı

● Olağanüstü Hal Bölge Valiliği İhdası Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

Komisyon Mayıs ve Haziran aylarında yaptığı toplantılarda aşağıdaki yirmialtı kanun tasarısını kabul etti.

● Türkiye Cumhuriyeti ile Kazak Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti Arasındaki İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki İlişkilerin İlke ve Amaçları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti ile Kır-
gız Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve
İşbirliği Anlaşmasının Onaylanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun
Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti ile Türk-
menistan Arasında Dostluk ve İşbir-
liği Anlaşmasının Onaylanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Ta-
sarısı

● Türkiye Cumhuriyeti ile Azer-
baycan Cumhuriyeti Arasında Dost-
luk, İşbirliği ve İyi Komşuluk Anlaş-
masının Onaylanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti Hükü-
meti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükü-
meti Arasında Kültür, Bilim, Eği-
tim, Sağlık, Spor ve Turizm Alanında
İşbirliği Anlaşmasının Onaylan-
masının Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti ile Tacik-
istan Cumhuriyeti Arasında Kültür
İşbirliği Anlaşmasının Onaylanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun
Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti ile Kır-
gızistan Cumhuriyeti Arasında Eği-
tim, Kültür ve Bilimsel Alanlarda İş-
birliği Anlaşmasının Onaylanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Ta-
sarısı

● Avrupa Konseyi İmtiyazlar ve
Muafiyetler Genel Anlaşmasına Ek
Beşinci Protokolün Onaylanması-
nın Uygun Bulunmasına Dair Kanun Ta-
sarısı

● Avrupa Konseyi İmtiyaz ve
Muafiyetleri Umumi Anlaşmasına Ek
Üçüncü Protokolün Onaylanması-
na Dair 29.8.1961 Tarihli ve 358 Sayılı
Kanuna Ek Kanunun 1 inci Madde-
sinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun
Tasarısı

● 1131 Sayılı Kanunla Onayla-
nan Dünya Posta Birliği Kuruluş Ya-
sasında Değişiklik Yapılmasına İliş-
kin Üçüncü Ek Protokolün Onaylan-
masının Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Tasarısı

● 1131 Sayılı Kanunla Onayla-
nan Dünya Posta Birliği Kuruluş Ya-
sasında Değişiklik Yapılmasına İliş-
kin Dördüncü Ek Protokolün Onay-
lanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Tasarısı

● 1990 Viyana Belgesi Uyarın-

ca Türkiye'ye Gelecek Olan Bazı Per-
sonelin Diplomatik İlişkiler Hakkın-
da Viyana Sözleşmesinde Öngörülen
Ayrıcalıklardan Yararlandırılma-
larına İlişkin Kanun Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti ile Uk-
rayna Arasında Dostluk ve İşbirliği
Anlaşmasının Onaylanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun ta-
sarısı

● Türkiye Cumhuriyeti Hükü-
meti ile Polonya Cumhuriyeti Hükü-
meti Arasında Bilim, Eğitim ve Kül-
tür Alanlarında İşbirliği Anlaşması-
nın Onaylanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti Hükü-
meti ile Tayland Krallığı Hükümeti
Arasında Kültür Anlaşmasının Onay-
lanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti ile Ro-
manya Arasında Dostluk, İyi Komşu-
luk ve İşbirliği Anlaşmasının Onay-
lanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti Hükü-
meti ile Romanya Hükümeti Arasında
Turizm Alanında İşbirliği Anlaşma-
sının Onaylanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti ve Ro-
manya Arasında Hükümlülerin Trans-
ferine Dair Sözleşmenin Onaylanması-
nın Uygun Bulunduğuna Hakkında
Kanun Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti Hükü-
meti ile Romanya Hükümeti Arasında
Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve
Bilimsel İşbirliği Anlaşmasının Onay-
lanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti Hükü-
meti ile Romanya Hükümeti Arasında
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve
Korunmasına İlişkin Anlaşmasının
Onaylanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti ile Ja-
ponya Arasında Yatırımların Karşılıklı
Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaş-
manın Onaylanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

● İşletmelerde İşçi Temsilcile-
rinin Korunması ve Onlara Sağla-
nacak Kolaylıklar Hakkında 135 Sayılı
Sözleşmenin Onaylanması-
nın Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı

● Hizmet İlişkisine İşveren Ta-
rafından Son Verilmesi Hakkında
158 Sayılı Sözleşmenin Onaylanması-
nın Uygun Bulunduğuna İlişkin Ka-
nun Tasarısı

● Sendika Özgürlüğüne ve Örgü-
tlenme Hakkının Korunmasına İliş-
kin 87 Sayılı Sözleşmenin Onaylan-
masının Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Tasarısı

● Kamu Hizmetlerinde Örgüt-
lenme Hakkının Korunmasına ve İş-
tihadam Koşullarının Belirlenmesi
Yöntemlerine İlişkin 151 Sayılı Söz-
leşmenin Onaylanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONU

Komisyon Mayıs ve Haziran ay-
larında aşağıdaki kanun tasarıları ve
kanun teklifleri ile bir KHK'yı görü-
şerek kabul etti.

● Türkiye Cumhuriyeti ile Tacik-
istan Cumhuriyeti Arasında Kültür
İşbirliği Anlaşmasının Onaylanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun
Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti ile Kır-
gızistan Cumhuriyeti Arasında Eği-
tim, Kültür ve Bilimsel Alanlarda İş-
birliği Anlaşmasının Onaylanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Ta-
sarısı

● Türkiye Cumhuriyeti Hükü-
meti ile Tayland Krallığı Hükümeti
Arasında Kültür Anlaşmasının Onay-
lanması-
nın Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Tasarısı

● Hatay Milletvekili **Ali Uyar**,
Uşak Milletvekili **Ural Köklü** ve Zon-
guldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu**'nun Yüksek Öğretim Öğrenci Af-
fı ile İlgili Kanun Teklifleri ile Bu Ko-
nuda Kurulan "Öğrenci Affı ile İlgili
Millî Eğitim Alt Komisyonu Raporu"

● Türkiye Futbol Federasyonu
Kuruluş ve Görevleri Hakkında Ka-
nun Tasarısı

● İstanbul Milletvekili **Yusuf
Namoglu** ve 33 Arkadaşının,
27.5.1988 Tarih ve 3461 Sayılı Türk-
iye Futbol Federasyonu Kuruluş ve
Görevleri Hakkında Kanunun Bazı
Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu
Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi
Hakkında Kanun Teklifi

● Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Adana Milletvekili **Bekir Sami Daçe**, Bursa Milletvekili **Turhan Tayan** ile Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili **İçel** Milletvekili **Aydın Güven Gürkan** ve Zonguldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu** ve Hatay Milletvekili **Ali Uyar**'ın 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 13 üncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi

● Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı KHK'larda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

● Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

● 17.7.1963 Tarihli ve 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında KHK.

● Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı KHK'nın Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında 18 adet Kanun Teklifi

SANAYİ, TEKNOLOJİ VE TİCARET KOMİSYONU

Komisyon Mayıs ve Haziran aylarında yaptığı çalışmalarda üç KHK'yı kabul etti.

● Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Kurulmasına İlişkin KHK.

● Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Kurulmasına İlişkin 77 Sayılı KHK'nın Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında KHK.

● Türkiye Radyo Televizyon Gelirleri Kanununun Bir Maddesinin Değişiklik Yapılmasına Dair KHK.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU

Komisyon Mayıs ve Haziran aylarında yaptığı çalışmalarda üç ka-

nun tasarısı ile bir KHK'yı kabul ederken bir kanun teklifini reddetti

● Ahıska Mesket Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskanına Dair Kanun Tasarısı

● Eşyaların Karayollarından Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi (CMR) İle Bu Sözleşmeye Ek Protokola Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

● Kıyı Kanununda Değişik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

● Arsa Ofisi Kanununun Bazı Maddeleri ile 190 Sayılı KHK'nın Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında KHK.

● Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş ve 25 Arkadaşının 12.3.1982 Tarihli ve 2634 Sayılı Turizm Teşvik Kanununun 19 uncu Maddesinin (b) Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi reddedildi.

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU

● Komisyon Haziran ayında Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında KHK'yı kabul etti.

SAĞLIK VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU

Komisyon Mayıs ve Haziran aylarında yaptığı çalışmalarda beş kanun tasarısını kabul etti.

● İşletmelerde İşçi Temsilcilerinin Korunması ve Onlara Sağlanacak Kolaylıklar Hakkında 135 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı

● Hizmet İlişkisine İşveren Tarafından Son Verilmesi Hakkında 158 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı

● Sendika Özgürlüğüne ve Örgütlenme Hakkının Korunmasına İlişkin 87 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

● Kamu Hizmetlerinde Örgütlenme Hakkının Korunmasına ve İş-tihdam Koşullarının Belirlenmesi

Yöntemlerine İlişkin 151 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

● Ödeme Gücü Olmayan Vatan-daşların Tedavi Giderlerinin Yeşil Kart Verilerek Devlet Tarafından Karşılanması Hakkında Kanun Tasarısı

DİLEKÇE KOMİSYONU

● 19. Dönem Birinci Yasama Yılında Dilekçe Komisyonu'na çeşitli konularda olmak üzere 1604 adet dilekçe geldi. Bu dilekçelerden 1068 adedi sonuçlandırılırken, 315 dilekçe konu ile ilgili bakanlıklara gönderildi. Halen Komisyon raporörlerince incelenmekte olan 221 adet dilekçe bulunmaktadır.

KİT KOMİSYONU

● KİT Komisyonu Mayıs ve Haziran aylarında yaptığı çalışmalarda toplam 42 KİT'in denetimini gerçekleştirdi.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

Komisyon Mayıs ve Haziran aylarında aşağıdaki tasarı, teklif ve KHK'ları kabul etti.

● 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

● Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair KHK

● Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümetleri Arasında İmzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylan-

masının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

- Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşvik ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

- Türkiye Cumhuriyeti ile Danimarka Krallığı Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

- Belediye Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

- 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair KHK.

- Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu**, Adana Milletvekili **Bekir Sami Daçe**, Bursa Milletvekili **Turhan Tayan** ile Sosyal Demokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekilleri İçel Milletvekili **Aydın Güven Gürkan**, Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak** ve 2 Arkadaşının; 16.10.1981 Tarih ve 2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına ve 2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi

- Ödeme Gücü Olmayan Vastandaşların Tedavi Giderlerinin Yeşil Kart Verilerek Devlet Tarafından Karşılanması Hakkında Kanun Tasarısı

- 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 492 Sayılı Harçlar Kanunu ile 474 Sayılı Kanuna Ekli Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde Değişiklik Yapılması, Gelir ve Kurumlar Vergileri Üzerinden Ödenen Fonların Birleştirilmesi; Gümrük Vergisi Hasılatı ile Fon Payı Hasılatının Dağılımı; 26.1.1967 Tarihli ve 827 Sayılı Kanun ile 31.10.1990 Tarihli ve 3675 Sayılı Kanunun, 31.12.1960 Tarihli ve 193 Sayılı, 2.2.1981 Tarihli ve 2380 Sayılı, 7.11.1985 Tarihli ve 3238 Sayılı, 29.5.1986 Tarihli ve 3294 Sayılı Kanunların Bazı Hükümlerinin Yürür-

luktan Kaldırılması Hakkında Kanun Tasarısı

- Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu**, Bursa Milletvekili **Turhan Tayan** ve Sosyal Demokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili İçel Milletvekili **Aydın Güven Gürkan**'ın; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun ve 6245 Sayılı Harcırah Kanununun Bazı Maddelerine Ek ve Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi

- İnsan Hakları Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı

- Türkiye Özerkleştirme, Yeniden Yapılanma ve Özelleştirme Kurumu Kuruluş, Görev ve Yetkileri ile Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı

- Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Bursa Milletvekili **Turhan Tayan**, Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Bayburt Milletvekili **Ülkü Günev**, Sosyal Demokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili İçel Milletvekili **Aydın Güven Gürkan** ile Refah Partisi Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan** ve Bolu Milletvekili **Nazmi Çiloğlu**'nun; 11.11.1983 Tarihli ve 2954 Sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi

- Erzincan, Gümüşhane ve Tunceli İllerinde Vuku Bulan Deprem Afetine İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun Tasarısı

- Zonguldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu** ve 3 Arkadaşının; 2.3.1984 Tarihli ve 2985 Sayılı Toplu Konut Kanununun 2 nci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi

- Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksudıyla Gelecek Yıllara Sarih Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

- Ahıska Mesket Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskanına Dair Kanun Tasarısı

- Çeşitli Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

- Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili

Güneş Müftüoğlu, Bursa Milletvekili **Turhan Tayan**, Adana Milletvekili **Bekir Sami Daçe** ile Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Bayburt Milletvekili **Ülkü Güney** ve Çorum Milletvekili **Cemal Şahin**'in; 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi,

351 Sayılı KHK'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı,

Ankara Milletvekili **Baki Tuğ** ile İzmir Milletvekili **Nevzat Çobanoğlu**'nun; 27.7.1967 Tarihli ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi,

Manisa Milletvekili **Tevfik Diker**'in; 27.7.1967 Tarihli 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek 18 inci Maddesine Geçici (c) Fıkrası ve Geçici Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi, ile

Kırklareli Milletvekili **İrfan Gürpınar**'ın; 14.7.1965 Tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek 26 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi birleştirilerek kabul edildi.

- Turizm Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK ile

Kültür ve Turizm Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK ve Kültür ve Turizm Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 13.12.1983 Tarihli ve 187 Sayılı KHK'nın Bazı Hükümlerinde Değişiklik Yapılmasına Dair KHK.

birleştirilerek kabul edildi.

- Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında KHK ile

Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı

birleştirilerek kabul edildi.

- İki İl ve Dokuz İlçe Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı ile

Kars Milletvekili **Zeki Nacitarhan**'ın Bir İl ve Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve

Kars Milletvekili **Zeki Nacitar-**

(Devamı 40. Sayfada)

Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarında Meclis Başkanlığına gelen tasarı, teklif ve önergeler

TASARI

● Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sarih Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı (Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı (İçişleri Komisyonuna)

● Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi (Gözden Geçirilmiş)'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonlarına)

● 2886 Sayılı Devlet İhale Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi (CMR) ile Bu Sözleşmeye Ek Protokola Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonlarına)

● İşletmelerde İşçi Temsilcilerinin Korunması ve Onlara Sağlanacak Kolaylıklar Hakkında 135 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonlarına)

● Hizmet İlişkinine İşveren Tarafından Son Verilmesi Hakkında 158 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonlarına)

● Çocuk Mahkemelerinin Kuruluşu, Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ve Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştiril-

mesine Dair Kanun Tasarısı (Adalet Komisyonuna)

● Kadın ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı (Sağlık ve Sosyal İşler ve Anayasa ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Avrupa Konseyi İmtiyaz ve Muafiyetleri Umumi Anlaşmasına Ek Üçüncü Protokolün Onaylanmasına Dair 29.8.1961 Tarihli ve 358 Sayılı Kanuna Ek Kanunun 1 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı (Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Sendika Özgürlüğüne ve Örgütlenme Hakkının Korunmasına İlişkin 87 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonlarına)

● Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunmasına ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yönetmelerine İlişkin 151 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonlarına)

● Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Ekonomik ve Sınai İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Sanayi ve Teknoloji Ticaret ve Dışişleri komisyonlarına)

● Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Harp Okulları Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı (Millî Savunma Komisyonuna)

● Ahıska Mesket Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun Tasarısı (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Uk-

rayna Arasında Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Dışişleri Komisyonuna)

● Olağanüstü Hal Bölge Valiliği İhdası Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Terörle Mücadele Kanununun Geçici 9 uncu Maddesine Göre Yapılan Tasarruflar Hakkında Kanun Tasarısı (Sağlık ve Sosyal İşler ve Adalet komisyonlarına)

● Kıyı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna)

● Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı (İçişleri ve Adalet komisyonlarına)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Arasında Dostluk, İyi Komşuluk, İşbirliği ve Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Dışişleri Komisyonuna)

● Yedi İlde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı (İçişleri Komisyonuna)

TEKLİF

● İçel Milletvekili **Fevzi Arıcı'**nın, 21.6.1987 Tarihli ve 3402 Sayılı Kadastro Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

● İçel Milletvekili **Fevzi Arıcı'**nın, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23/11 inci Maddesine Bir Hükmün Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Sivas Milletvekili **Azimet Köylüoğlu'**nun, 1580 Sayılı Belediye Kanununun 7 nci Maddesinin De-

ğiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

● Çorum Milletvekili **Cemal Şahin**'in, Türk Kanunu Medenisinin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

● Afyon Milletvekili **İsmet Atilla**'nın, Sincanlı İlçesinin Adının "Sinanpaşa" Olarak Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

● İstanbul Milletvekili **Sabri Öztürk** ve 9 Arkadaşının, 7.2.1972 Tarih ve 1516 Sayılı İstanbul Boğaz Köprüsü ve Çevre Yolu Projesi Sahasındaki Gecekonduların Tasfiyesi Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna)

● Kırıkkale Milletvekilleri **Hacı Filiz** ve **Sadık Avundukluoğlu**'nun 28.3.1983 Tarihli ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek ve Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Millî Eğitim ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Bolu Milletvekili **Avni Ak-yol**'un, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Millî Eğitim Komisyonuna)

● Erzurum Milletvekili **İsmail Köse**'nin, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Gümüşhane Milletvekili **M. Oltan Sungurlu**'nun, 3167 Sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

● Hatay Milletvekili **Ali Uyar**'ın, 2978 Sayılı Vergi İadesi Hakkında Kanunun 1 ve 2 nci Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Hatay Milletvekili **Ali Uyar**'ın, 3572 Sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hük-

münde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 3 üncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)

● Hatay Milletvekili **Mehmet Dönen**'in, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, Bu Kanunda Değişiklik Yapan, Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Hatay Milletvekili **Mehmet Dönen**'in, 2821 Sayılı Sendikalar Yasasında Yapılan Değişiklikler Hakkında Yasa Teklifi (Adalet ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Hatay Milletvekili **Mehmet Dönen**'in, 765 Sayılı Türk Ceza Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Teklifi (Adalet Komisyonuna)

● Hatay Milletvekili **Mehmet Dönen**'in; 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Toplu Lokavt Kanununda Yapılan Değişikliklere Dair Yasa Teklifi (Adalet ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Sivas Milletvekili **Azimet Köylüoğlu** ve 4 arkadaşının, Kamu Konutlarının Satılmasına İlişkin Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Adıyaman Milletvekili **Celal Kürkoğlu**'nun, 4.1.1961 Tarihli ve 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun İki Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi (Millî Savunma Komisyonuna)

● Sivas Milletvekili **Azimet Köylüoğlu**'nun, Ankara Esenboğa Hava Limanı Adının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

● Balıkesir Milletvekili **Mehmet Cemal Öztaylan** ve 19 Arkadaşının, Mezarlıkların Korunması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

● Ankara Milletvekili **Mehmet Sağdıç**'in 26.6.1973 Tarih ve 1774 Sayılı Kimlik Bildirme Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

● Elazığ Milletvekili **Ahmet Cemil Tunç** ve 11 Arkadaşının, Elektrik

Enerjisi Üreten Barajların Bulunduğu İllerdeki Gerçek veya Tüzelkişilerden Alınan Elektrik Bedelleri Hakkında Kanun Teklifi (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonuna)

● Antalya Milletvekili **Hayri Doğan** ve 8 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkındaki 2809 Sayılı Kanunun 23 üncü Maddesine (f) Bendi Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi (Millî Eğitim ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● İstanbul Milletvekili **Emin Kul** ve Bayburt Milletvekili **Ülkü Güney**'in, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 79 uncu Maddesine 2 Fıkra Eklenmesi ve 80 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)

● Zonguldak Milletvekili **Adnan Akın**'in, Türkiye Otobüsçüler Birliği Kanun Teklifi (Adalet ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm komisyonlarına)

● Balıkesir Milletvekili **Melih Pabuçcuoğlu** ve 12 Arkadaşının, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● İzmir Milletvekili **İşıl Saygın**'in, 17.7.1964 Tarih ve 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 43 üncü Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)

● Tunceli Milletvekili **Kamer Genç**'in, Devlet Protokolünün Yeniden Düzenlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (Dışişleri ve İçişleri komisyonlarına)

● Kocaeli Milletvekili **H. İbrahim Artvinli**'nin, 4.4.1929 Tarihli ve 1412 Sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

● Edirne Milletvekili **Hasan Basri Eler**'in, 3.6.1949 Tarih ve 5422 Numaralı Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci Maddesine Bir Bent Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● İstanbul Milletvekili **Orhan Ergüder**'in, 21.3.1992 Tarih ve 3787 Sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı Hakkında Kanuna Bir Geçici

ci Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● İstanbul Milletvekili **Kadir Ramazan Coşkun** ve 2 Arkadaşının, 25.8.1971 gün ve 1475 Sayılı İş Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)

● İstanbul Milletvekili **Ercan Karakaş**'in, Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)

● İstanbul Milletvekili **Ercan Karakaş**'in, 2821 Sayılı Sendikalar Kanununun 29 uncu Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)

● Adıyaman Milletvekili **Celal Kürkoğlu**'nun, Seydişehir İlçesinin İl Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Erzurum Milletvekili **İsmail Köse**'nin, 3201 Sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununa Bir Ek Madde İlave Edilmesine Dair Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Bolu Milletvekili **Avni Ak-yol**'un, Bir İlçe ve Düzce İlının Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Yozgat Milletvekili **Lutfullah Kayalar**'ın Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulüne dair 2809 Sayılı Kanuna 1 Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Millî Eğitim, Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici** ve 25 Arkadaşının, 24.10.1960 Tarihli ve 108 Sayılı Savunma Sekreterlikleri Kurulmasına Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

● Bolu Milletvekili **Avni Ak-yol**'un, 4.11.1981 Tarih ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Millî Eğitim Komisyonuna)

● Bolu Milletvekili **Avni Ak-yol**'un, 22.6.1965 Tarihli ve 633 Sa-

yılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 7 nci Maddesinin Yeniden Düzenlenmesine Dair Kanun Teklifi (Millî Eğitim Komisyonuna)

● Afyon Milletvekili **Halil İbrahim Özsoy** ve 6 Arkadaşının, 2.9.1971 Tarih ve 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)

● Balıkesir Milletvekili **Melih Pabuçcuoğlu** ve 8 Arkadaşının, 6831 Sayılı Orman Kanununun 2 nci Maddesinin (B) Bendinin 1 inci Fıkrasının Yeniden Düzenlenmesi ve 93 üncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna)

● Balıkesir Milletvekili **Melih Pabuçcuoğlu** ve 8 Arkadaşının, 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Balıkesir Milletvekili **Melih Pabuçcuoğlu** ve 8 Arkadaşının, 3194 Sayılı İmar Kanununun Geçici 7 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasına Bir Cümle Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna)

● Nevşehir Milletvekili **Mehmet Elkatmış** ve 19 Arkadaşının, 2680 Sayılı Yardım Toplama Kanunun Bazı Maddelerine Yeni Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

● Nevşehir Milletvekili **Mehmet Elkatmış** ve 15 Arkadaşının, Yazar ve Fikir Adamı Ömer Okçu (Nami Müsteari Hekimoğlu İsmail'in) affı Hakkında Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

● Nevşehir Milletvekili **Mehmet Elkatmış** ve 20 Arkadaşının, 2985 Sayılı Toplu Konut Kanununun 2 nci Maddesinin (d) Bendinin Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Nevşehir Milletvekili **Mehmet Elkatmış** ve 15 Arkadaşının, 3402 Sayılı Kadastro Kanununun 12 nci Maddesinin 3 üncü Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

● Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu**, Bursa Milletvekili **Turhan Tayan**, Adana Milletvekili **Bekir Sami Daçe** ile Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Bayburt Milletvekili **Ülkü Güney** ve Çorum Milletvekili **Cemal Şahin**'in, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Bolu Milletvekili **Avni Ak-yol**'un, Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Olumsuz Sicilleri Hakkında Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

● Manisa Milletvekili **Tevfik Diker**'in, Borlu Kasabasının İlçe Olması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Erzincan Milletvekili **Mustafa Kul**'un, Ünye İlçesinin İl Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Erzurum Milletvekili **Rıza Müftüoğlu**'nun, 2429 Sayılı Kanuna Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

● Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Bursa Milletvekili **Turhan Tayan**, Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Bayburt Milletvekili **Ülkü Güney**, Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili İçel Milletvekili **Aydın Güven Gürkan**, Refah Partisi Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan** ve Bolu Milletvekili **Nazmi Çiloğlu**'nun; 11.11.1983 Tarihli ve 2954 Sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Adana Milletvekili **Bekir Sami Daçe**, Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili İçel Milletvekili **Aydın Güven Gürkan**, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Bursa Milletvekili **Turhan Tayan**, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Zonguldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu** ve Hatay Milletvekili **Ali Uyar**'ın; 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 13 üncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Millî

Eğitim Komisyonuna)

● Konya Milletvekili **Servet Turgut** ve 12 Arkadaşının; Konya İlinin Taşkent, Bozkır ve Hadim İlçelerinin Kalkınmada Öncelikli Yöre Kapsamına Alınmasına İlişkin Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Yozgat Milletvekili **Mahmut Orhon**'un, 23.6.1965 Tarih ve 634 Sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

● Manisa Milletvekili **Tevfik Di-ker**'in, Dış Türkler Müsteşarlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi (Anayasa ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Kayseri Milletvekili **Osman Develioğlu** ve 13 Arkadaşının, 2.7.1964 Tarihli ve 492 Sayılı Harçlar Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Zonguldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu** ile Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili İçel Milletvekili **Aydın Güven Gürkan**'in; Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüsvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

● Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu** ve Bursa Milletvekili **Turhan Tayan** ile Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili İçel Milletvekili **Aydın Güven Gürkan**'in: 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun ve 6245 Sayılı Harcırah Kanununun Bazı Maddelerine Ek ve Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Ankara Milletvekili **M. Tınaz Titiz**'in, 6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Adalet ve İçişleri komisyonlarına)

● Tunceli Milletvekili **Kamer Genç**'in, Millet Meclisi İçtüzüğüne Bir Mükerrer Madde Eklenmesi Hakkında İçtüzük Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

● Manisa Milletvekili **Tevfik Di-ker**'in, 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 8 inci Maddesinin 3 üncü Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Manisa Milletvekili **Tevfik Di-ker**'in, 18.3.1924 Tarihli ve 442 Sayılı Köy Kanununun İki Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonuna)

SÖZLÜ SORU

● Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu**'nun, DYP'li bir milletvekilinin görevi başında bulunan bir hemşireyi tokatladığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Duman**kaya'nın, Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ile ilgili Kanunla getirilen K.D.V. ve Stopaj aflarına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Duman**kaya'nın, Bazı Kamu Alacaklarının Hızlandırılması ile ilgili Kanunun uygulanmasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Duman**kaya'nın, vergi affı olarak bilinen yasanın 12 nci maddesinde yer alan ecrimisil aflarına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Duman**kaya'nın, Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı ile ilgili Kanunun hedeflerine ulaşip ulaşmadığına ve söz konusu Kanundan yararlananlara ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Duman**kaya'nın, Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması Hakkındaki Kanundan yararlananlar arasında Bakanlar Kurulu Üyeleri ve milletvekillerinin yakınlarının bulunup bulunmadığına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Du-**

mankaya'nın, vergi affı ile ilgili kanuna ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Duman**kaya'nın, Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması Hakkındaki Kanundan yararlananlara ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi

● Şırnak Milletvekili **Orhan Doğan**'ın, İdil'de meydana gelen olaylar hakkında yaptığı konuşmaya ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● Sivas Milletvekili **Abdülattif Şener**'in, Sivas İline Ankara ve İstanbul'dan uçak seferleri yapıp yapılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi

● Samsun Milletvekili **Ali Eser**'in, Düzce - Yenicağa - Gerede - Kızılcahamam karayollarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin**'in, Kütahya Gübre Sanayii İşletmesinde çalışan geçici işçilerin kadro durumlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi

● Elazığ Milletvekili **Ahmet Cemil Tunç**'un, Kuzuova sulama projesine ne zaman başlanacağına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi

● Denizli Milletvekili **Hasan Korkmazcan**'in, Vergi Affı Yasasının uygulama sonuçlarına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakin**'in, Türkiye Elektrik Kurumunun personel ücretlerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakin**'in, memur statüsündeki teknik personelle aynı işyerinde çalışan işçiler arasındaki maaş farklılıklarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakin**'in, Afyon ilinde pancar üreticilerinin paralarının henüz ödenmediği iddialarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● Denizli Milletvekili **Hasan Korkmazcan**'in, uluslararası bir

skandal haline dönüştüğü iddia edilen "MANDELA" olayına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● Nevşehir Milletvekili **Mehmet Elkatmış**'in, Ankara-Keçiören Sanatoryum Hastanesinin sorunlarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi

● Nevşehir Milletvekili **Mehmet Elkatmış**'in, Ortaasya Türk Cumhuriyetlerine yapılan resmî gezide kiralanan uçaklara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu**'nun, İstanbul Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesinde Başhekim olarak görev yaptığı sırada hastalara zorunlu bekâret kontrolü yaptırıldığı iddialarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin**'in, Kütahya İli Simav ilçesi İmam Hatip Lisesi öğretmenlerinin tayin nedenlerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi

● Ankara Milletvekili **Yücel Seçkiner**'in, Çankaya Belediye Başkanı hakkında bazı basın organlarında yer alan iddialara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, Vergi affı olarak bilinen Yasadan 50 milyon lirasının üzerinde yararlanan kişilere ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Yusuf Pamuk**'un, milletvekillerinin Amerika gezilerinde Elçilikten ikamet belgeleri aralık silah aldıkları ve bunları yurda getirdikleri iddialarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu**'nun, Artvin Köy Hizmetlerinden Orman İşletme Atölyesine devredilen iş makineleri ve çalışanlarının durumuna ilişkin Orman Bakanından sözlü soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, Atatürk Barış Ödülüne ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakın**'ın, tıp öğrenimi ve ihtisasını bazı yabancı ülkelerde yapan Türk öğrencilerinin durumuna ilişkin Sağlık Ba-

kanından sözlü soru önergesi

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakın**'ın, görevden alınan Dinar İlçe Millî Eğitim Müdürüne ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakın**'ın, üniversite eğitimi bazı yabancı ülkelerde yapan Türk öğrencilerinin durumuna ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi

● Konya Milletvekili **Mustafa Ünal**'nın, özel radyo ve televizyon yayınlarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● Konya Milletvekili **Mustafa Ünal**'nın, Konya'da özel bir otoparka haksız kazanç sağlandığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● Konya Milletvekili **Mustafa Ünal**'nın, Konya Krom Magnezit Fabrikasında çalışanların işine son verildiği iddiasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi

● Konya Milletvekili **Mustafa Ünal**'nın, Köy Hizmetlerinde partizanca tutumlar sergilendiği iddiasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● Afyon Milletvekili **Halil İbrahim Özsoy**'un, son bir ay içinde Afyon'da açılan sağlık ocaklarına ve tahsis edilen ambulanslara ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi

● Eskişehir Milletvekili **Hüseyin Aksoy**'un, uçak alımlarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● Eskişehir Milletvekili **Hüseyin Aksoy**'un, Arnavutluk seyahatine katıldığı iddia edilen bazı kişilere ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● Eskişehir Milletvekili **Hüseyin Aksoy**'un, İstanbul-Sait Halim Paşa Yalısı'nın kullanımına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● Bitlis Milletvekili **Edip Safder Gaydalı**'nın, Tatvan Kokarsu Bölgesinde 13 vatandaşın ölümüyle sonuçlanan olaya ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● Rize Milletvekili **Ahmet Kabil**'in, ÇAY-KUR Genel Müdürlüğünde çalışan işçilere ilişkin Maliye ve

Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi

● Rize Milletvekili **Ahmet Kabil**'in, Rize Limanı ihalesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi

● Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici**'nin, Arıtış Sağlık Ocaklarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi

● Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici**'nin, Kahramanmaraş, Afşin, Andırın, Elbistan, Göksun, Pazarcık Devlet hastanelerinin personel, hekim, araç ve gereç sorunlarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi

● Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici**'nin, Kahramanmaraş-Andırın-Kızık Köyü içme suyunun ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici**'nin, Kahramanmaraş-Hüyük Köyü Sağlık Bakanlığı'na ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi

● Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici**'nin, Kahramanmaraş-Afşin İlçesinde FAX ve Acele Posta Servisinin ne zaman hizmete gireceğine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi

● Kahramanmaraş Milletvekili **Ahmet Dökülmaz**'in, ülkemize vizesiz gelen Yugoslav vatandaşlarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **İsmail Sancak**'ın, THY ile Fransa'ya giden yolcuların karşılaştığı sorunlara ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi

● Diyarbakır Milletvekili **M. Hatip Dicle**'nin, günlük bir gazetenin Diyarbakır muhabirinin ölümüne ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● Kahramanmaraş Milletvekili **Ahmet Dökülmaz**'in, Kahramanmaraş-Kürtül ve Bulutoğlu köy yollarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● Diyarbakır Milletvekili **M. Hatip Dicle**'nin, Silvan'da gözaltına alınan bir vatandaşa işkence yapıldığı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● Diyarbakır Milletvekili **M. Hatip Dicle**'nin, Bitlis-Tatvan, Kocasu Köyü yakınlarında 13 vatandaşın ölümüne ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakin**'in, Silvan Devlet Hastanesinde görevli bir doktorun öldürülmesine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● Trabzon Milletvekili **Kemalettin Göktaş**'in, Yunanistan'ın Karadeniz Ekonomik İşbirliğine katılmasına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi

YAZILI SORU

● Diyarbakır Milletvekili **Sedat Yurttaş**'ın, Mardin-Dargeçit İlçesi HEP yöneticisinin güvenlik güçlerince gözaltına alındıktan sonra işkence ile öldürüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, artan anarşik olaylara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Batman Milletvekili **Nizamettin Toğuç**'un, Adana'da gözaltına alındıktan sonra ölen bir şahsa ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Batman Milletvekili **Nizamettin Toğuç**'un, Batman'da gözaltına alındıktan sonra Diyarbakır Devlet Hastanesinde ölen bir şahsa ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, Özel Yükseliş Koleji öğretmeni ve personelinin, vergi iadesi, tasarruf teşvik ve sigorta primleri ile gelir vergisi stopajlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Kırklareli Milletvekili **Cemal Özbilen**'in, Açık Öğretim Fakültesi öğrencilerinin sorunlarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi

● Şırnak Milletvekili **Orhan Doğan**'ın, Diyarbakır İl Jandarma Alay Komutanına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin**'in, Kütahya Toprak Muhafaza

Plan Proje Grup Müdürlüğünde çalışan işçilere ilişkin Orman Bakanından yazılı soru önergesi

● Tokat Milletvekili **Ahmet Fevzi İnceöz**'ün, 506 sayılı Kanunun uygulanmasında M.K.E. işçilerinin haksızlığa uğradığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi

● Tokat Milletvekili **Ahmet Fevzi İnceöz**'ün, S.S.K.'dan maaş alan emeklilerin durumu ile apartman kapıcılarının vergi iadelerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi

● Tokat Milletvekili **Ahmet Fevzi İnceöz**'ün, Adana-Ceyhan İlçesi Sarımazı Köyünde bulunan Melik Müteahhitlik ile Toros Gübre ve Kimya A.Ş.'den kanunsuz olarak işten çıkarıldıkları iddia edilen işçilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakin**'in, Afyon P.T.T. Başmüdürlüğünde çalışan bir personelin, Yüksek Disiplin Kurulu Kararına rağmen eski görevine iade edildiği iddiasına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakin**'in, Dünya Bankası'nın alınan kredi ile yürütülmekte olan 1 inci Sağlık Projesine ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

● Muş Milletvekili **Mehmet Emin Sever**'in, 1992 yılı hac seyahatinin havayolları ile yapılmasına mecbur edilmesinin nedenlerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halil Orhan Ergüder**'in, müşavir olarak atanananlarla 2547 sayılı (YÖK) Yasasına göre ataması yapılan üniversite öğretmen üyelerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halil Orhan Ergüder**'in, müşavir olarak atanananlarla 2547 sayılı (YÖK) Yasasına göre ataması yapılan üniversite öğretmen üyelerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halil Orhan Ergüder**'in, müşavir olarak atanananlarla 2547 sayılı (YÖK) Yasasına göre ataması yapılan üniversite öğretmen üyelerine ilişkin Devlet Baka-

nı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halil Orhan Ergüder**'in, müşavir olarak atanananlarla 2547 sayılı (YÖK) Yasasına göre ataması yapılan üniversite öğretmen üyelerine ilişkin devlet bakanlarından yazılı soru önermeleri

● İstanbul Milletvekili **Halil Orhan Ergüder**'in, müşavir olarak atanananlarla 2547 sayılı (YÖK) Yasasına göre ataması yapılan üniversite öğretmen üyelerine ilişkin İçişleri Bakanından, Sağlık Bakanından, Ulaştırma Bakanından, Tarım ve Köyişleri Bakanından, Orman Bakanından, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından, Sanayi ve Ticaret Bakanından, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından, Millî Eğitim Bakanından, Dışişleri Bakanından, Maliye ve Gümrük Bakanından, Kültür Bakanından, Turizm Bakanından, Adalet Bakanından, Millî Savunma Bakanından, Çevre Bakanından ve Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önermeleri

● Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu**'nun, Karadeniz Bakır İşletmeleri Genel Müdürlüğü Artvin Murgul İşletmesi yöneticilerinin görevden alındıkları iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi

● Diyarbakır Milletvekili **Sedat Yurttaş**'ın, Çetinkaya davasından yargılanan sanıkların Sağmalcılar (Bayrampaşa) Cezaevinde Çevik Kuvvet mensupları tarafından dövüldüğü iddialarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Nevşehir Milletvekili **Mehmet Elkatmış**'in, kurban deri ve bağışsıklarının toplanmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Afyon Milletvekili **Halil İbrahim Özsoy**'un, bir devlet memurunun DYP Genel Merkezinde sekreteryazı hizmeti gördüğü iddialarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Diyarbakır Milletvekili **Sedat Yurttaş**'ın, Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK)'nin Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yapılacak bir araştırma ile ilgili olarak üniversite rektörlüklerine gönderildiği iddia edilen bir yazıya ilişkin Başbakan'dan yazı-

lı soru önergesi

● Mardin Milletvekili **Mehmet Sincar**'ın, iki vatandaşın evlerinden alındıktan sonra güvenlik güçlerince öldürüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Mardin Milletvekili **Mehmet Sincar**'ın, Mardin İli, Midyat İlçesi, Çalpınar Köyünden bir grup vatandaşın öldürülmesi olayına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Ankara Milletvekili **Salman Kaya**'nın, emniyet güçleri ile yasa dışı örgütler arasındaki mücadelede "yargısız infaz" yapıldığı iddiaların ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin**'in, Kütahya İli Yoncalı Kaplıcalarında açılmış olan Fizik Tedavi Hastanesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Duman**kaya'nın, Gençlik Haftasında bir grup başörtülü öğrencinin bayrak seromonisine alınmadığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin**'in, Kütahya-Taşvanlı, Kütahya-Gediz-Simav ve Kütahya-Balıkesir karayollarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin**'in, Devletin kömür politikasına ve Türkiye Taşkömürü Kurumuna ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi

● Adıyaman Milletvekili **Celal Kürkoğlu**'nun, Ankara Ticaret Borsasında "Hububat Borası"nın oluşturulmadığı iddiasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi

● Mardin Milletvekili **Mehmet Sincar**'ın, Mardin İli Midyat İlçesi Turgallı Köyünden bir grup vatandaşın köy korucuları tarafından öldürüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Ankara Milletvekili **Mehmet Vehbi Dinçerler**'in, T.C. uyruklu özel ve tüzelkişilerin Suriye'de kalan emlakine ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Konya Milletvekili **Mustafa Ünal**dı'nın, Konya ve Yozgat başta olmak üzere bazı bölgelerdeki öğretmen ve imam tayinlerine ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

● Tunceli Milletvekili **Kamer Genç**'in, Cumhurbaşkanı'nın yurt dışında yapılan tedavisi ile masraflarına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

● Tunceli Milletvekili **Kamer Genç**'in, milletvekillerinin yurtdışından aldıkları tabancalara ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

● Şırnak Milletvekili **Orhan Doğan**'ın, Doğu Anadolu Bölgesinde bazı mülki amirlerce alınan kararlarla göçerlere mera, otlakiye ve yaylalara çıkma yasağı konulduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, görevinden istifa eden Sakarya eski Valisine ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, Yalvaç Devlet Hastanesi Başhemşiresinin görevden alınış nedenine ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, İstanbul, Ankara, İzmir Büyükşehir belediyelerinin kurduğu şirketlere ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Ankara Milletvekili **Mehmet Vehbi Dinçerler**'in, basında yer alan "bir firmaya zehirli atık ithaline izin verildiği" iddiasına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

● Bitlis Milletvekili **Zeki Ergezen**'in, Bitlis-Adilcevaz Çimento Fabrikasının yapımına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi

● Bitlis Milletvekili **Zeki Ergezen**'in, Bitlis'te fabrikaya dönüştürülen kapalı cezaevine ilişkin devlet Bakanından yazılı soru önergesi

● Bitlis milletvekili **Zeki Ergezen**'in, Bitlis Tütün Fabrikasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

● Bitlis Milletvekili **Zeki Ergezen**'in, 1987 yılında Bitlis Tütün Fabrikasında işe alınmak amacıyla kurulan bir grup kursiyere ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

zılı soru önergesi

● Afyon Milletvekili **Halil İbrahim Özsoy**'un, Afyon-Şuhut Köyü, Akyuva Göleti'ne ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● İzmir Milletvekili **Işın Çelebi**'nin, Kuzey Irak'ta yapılan seçimlere ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Cavit Kavak**'ın, Başbakanlık Basın müşavirlerinden biri hakkında Başbakanından yazılı soru önergesi

● İzmir Milletvekili **Işın Çelebi**'nin, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Cavit Kavak**'ın, Bakanlıkta keyfi atamalar yapıldığı iddiasına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi

● Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu**'nun, Artvin - Arhavi - Borçka - Hopa Çay Fabrikalarında işçi alımlarına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

● Afyon Milletvekili **H. İbrahim Özsoy**'un, Afyon Devlet Hastanesine ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

● Niğde Milletvekili **Doğan Baran**'ın, bir siyasi partinin açık hava toplantısına katıldığı iddia edilen Kayseri SSK Hastanesi uzman doktoruna ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi

● Muş Milletvekili **Muzaffer Demir**'in, Muş ili Yazla Köyünde iki vatandaşın silah zoruyla kaçırılıp öldürüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Trabzon Milletvekili **Kemalettin Göktaş**'ın, kumar makinelerine ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Duman**kaya'nın, OR-AN Sitesi İlkokulunda yapılan toplantıda içki içilip PKK gösterisi yapıldığı iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi

● Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak**'ın, tarım işçilerinin grev haklarına ve Güneydoğu hudut illerinde döşenen mayınlara ilişkin Başbakan-

dan yazılı soru önergesi

● Konya Milletvekili **Servet Turgut**'un, Konya İlinde son yıllarda görülen hava kirliliğinin önlenmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi

● Konya Milletvekili **Servet Turgut**'un, Ankara-Konya arasında demiryolu yapımına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, Gençlik Haftasında bir grup başörtülü öğrencinin bayrak seremonisine alınmadığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Mardin Milletvekili **Ali Yiğit**'in, Mardin-Savur İlçesi Fıstıklı Köyünde meydana gelen olaylara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Manisa Milletvekili **Tevfik Diker**'in, Manisa İlinde kurulacak olan Alkol Fabrikasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, Devlet hastanelerinde ücretsiz tedavi imkânlarından yararlanmada suliistimallerin arttığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında imzalanan bir protokole ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, posta ile ödeme yapan vergi mükelleflerine ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

● Ankara Milletvekili **Mehmet Sağdıç**'in, Ankara-Samanpazarı Sarıaçar Çarşısında meydana gelen yangına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi

● Ordu Milletvekili **Şükrü Yürür**'ün birliklerde yapılan teftişlere ve sonuçlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Mustafa Kalemli**'nin, Olağanüstü Hal Bölgesinde görev yapan memur ve askerî personele ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi

● Kahramanmaraş Milletvekili

Ahmet Dökülmez'in, Kahramanmaraş-Kalekaya, Yeşildere, Sadıklı, Delihaçılı ve Gölpınar köy yollarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Kahramanmaraş Milletvekili **Ahmet Dökülmez**'in, Kahramanmaraş Sadıklı, Kalekaya, Yeşildere köy yolunun geçtiği Çaşırgan Deresi üzerine ne zaman köprü yapılacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halil Orhan Ergüder**'in, İstanbul, Ankara ve İzmir Büyükşehir Belediye başkanlarının maaşlarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Diyarbakır Milletvekili **Sedat Yurtdaş**'ın, Diyarbakır-Çermik Başarı (Alos) Köyünden bir vatandaşın güvenlik güçlerince ölümle tehdit edildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu**'nun, Başbakanlık Lojmanlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Diyarbakır Milletvekili **Sedat Yurtdaş**'ın, Artvin'in Şavşat İlçesinde gözaltına alındıktan sonra ölen bir şahsa ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Sakarya Milletvekili **Mustafa Kılıçaslan**'in, Erzinan ve Konya SSK hastanelerinde görevli iki doktora ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, Yeşil Kart uygulamasına ve hastanelerin malî sıkıntılarına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, Denizcilik Bankasına gemi inşaatının hızlandırılması amacıyla aktarılan kaynağa ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, Genel ve Katma Bütçeli kuruluşlarla KİT'lerde çalışan işçilere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan** ve 12 arkadaşının, ekmek fiyatlarındaki fahiş kârın önlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Diyarbakır Milletvekili **Sedat Yurtdaş** ve 9 arkadaşının, Mardin İli Savur İlçesi Yazır ve Taşlık köylerinde terörist öldürme gerekçesiyle bazı masum vatandaşların öldürüldüğü iddialarını tespit etmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Trabzon Milletvekili **Kemalettin Göktaş** ve 18 arkadaşının, ilaç imalatı ve tüketimi ile bunun denetimi konusunda bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● İstanbul Milletvekili **Hasan Mezarcı** ve 9 arkadaşının, 27 Mart 1923 yılında öldürülen Trabzon eski Milletvekili Ali Şükrü Bey cinayetinin aydınlatılması için bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Kütahya Milletvekili **Mustafa Kalemli** ve 17 arkadaşının, İstanbul Ataköy'de Emlak Bankası'na yapılan konutların ayrıcalıklı olarak bazı Bakan ve Parlamenterlere düşük faiz ve bedelle satıldığı iddialarını açıklığa kavuşturmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Denizli Milletvekili **Adnan Keskin** ve 12 arkadaşının, Milletvekili Lojmanlarında işlenen cinayetin aydınlatılmasını sağlamak, suçlularını ortaya çıkarmak ve soruşturmada ihmali görülenleri tespit etmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● İstanbul Milletvekili **Tunca Toskay** ve 27 arkadaşının, TRT'nin taraflı ve keyfî tutumunu ve hukuku ihlal ettiği iddialarını araştırmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Diyarbakır Milletvekili **Sedat Yurtdaş** ve 14 arkadaşının, Halkın Emek Partisi İl Başkanının ölümü ve sonrasında meydana gelen olayları araştırmak ve sorumlularını tespit etmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Kahramanmaraş Milletvekili

MECLİS ARAŞTIRMASI

Hasan Dikici ve 14 arkadaşının, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi öğrencilerinin sorunlarını ve alınacak önlemleri tespit etmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak** ve 9 arkadaşının, Özel Harp Dairesi içinde bulunduğu söylenen yasa dışı bir birim hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halil Orhan Ergüder** ve 60 arkadaşının 17 Mayıs 1992'de New York kentinde düzenlenen geleneksel "Türk Günü Yürüyüşü"ne katılan kişiler ve yapılan harcamalar konusunda bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan** ve 10 arkadaşının, Şekerbank'ın İstanbul şubelerine yatırılan sahte dolar ile döviz piyasasında yaşanan sahte döviz olaylarını araştırmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan** ve 10 arkadaşının, Erzincan depreminde zarar gören vatandaşlara yapılan nakdi yardımın adilane dağıtılmadığı iddialarını araştırmak ve gerekli önlemleri almak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.

MECLİS SORUŞTURMASI

● İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya** ve 52 arkadaşının, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu ile Aile Kurumuna tahsis edilmiş bulunan ödenekleri şahsi çıkarları için harcayıp Devleti zarara uğrattığı ve bu eyleminin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı maddesine uyduğu iddiasıyla Devlet eski Bakanı **Güler İleri** hakkında Anayasanın 100 üncü maddesi uyarınca bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi

● Denizli Milletvekili **Hasan Korkmazcan** ve 51 arkadaşının Devlet eski Bakanı **Güler İleri** hakkında

ki yolsuzlukları örtbas ederek görevlerini kötüye kullandıkları ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı maddesine uyduğu iddiasıyla Başbakan **Süleyman Demirel** ile Devlet Bakanı ve Başbakan yardımcısı **Erdal İnönü** haklarında bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi

● Kırklareli Milletvekili **Cemal Özbilen** ve 50 arkadaşının, bazı kamu iktisadî teşebbüslerine usulsüz ve keyfi harcama yaptırarak Devleti zarara uğrattıkları ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı ve ilgili maddelerine uyduğu iddiasıyla Sanayi ve Ticaret Bakanı **Mehmet Tahir Köse** ile Devlet bakanları **İbrahim Tez**, **Mehmet Kahraman** ve **Erman Şahin** haklarında bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi

● Denizli Milletvekili **Mehmet Gözlükaya** ve 44 arkadaşının, Bakanlığı sırasında usulsüz ve haksız atama ve ödeme yapılmasına göz yumarak Devleti zarara uğrattığı ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı ve ilgili maddelerine uyduğu iddiasıyla Devlet eski Bakanı **Recep Ercüment Konukman** hakkında bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi

● Çanakkale Milletvekili **Hamdi Üçpınarlar** ve 53 arkadaşının, haksız ve keyfi işlemleriyle Devleti zarara uğrattığı ve bu eyleminin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı ve ilgili maddelerine uyduğu iddiasıyla, Devlet eski Bakanı **Halil Şıvgın** hakkında bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi

GENEL GÖRÜŞME

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin** ve 13 arkadaşının, ülkemizde alkol tüketiminde meydana gelen artışlar ve alkolün neden olduğu tahribatin önlenmesi için alınması gereken tedbirler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi

● Doğru Yol Partisi Grubu adına Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu**, Adana Milletvekili **Bekir Sami Daçe** ile Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İçel Millet-

vekili **Aydın Güven Gürkan**'ın, Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı (UNCED)'nda tartışılan konuları, kabul edilen belgeleri ve alınan kararları görüşmek, bu konuda yapılması gereken çalışmalar ve alınması gerekli önlemlere açıklık getirmek amacıyla bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi

GENSORU

● İstanbul Milletvekili **Ziyaeddin Selçuk Maruflu** ve 21 arkadaşının, Bakanlıkta ve bağlı kuruluşlarında görevlendirdiği ve atadığı kişilerin yaptıkları usulsüz ihale ve hukuk dışı uygulamaları nedeniyle Devleti zarara uğrattığı iddiasıyla Sanayi ve Ticaret Bakanı **Mehmet Tahir Köse** hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin önergesi

● Ankara Milletvekili **Mehmet Nedim Budak** ve 27 arkadaşının, göreve geldiği günden beri millî kültürümüzü tahrip edici davranışlarda bulunduğu, bütçe ve fon kaynaklarını usulsüz ve keyfi sarfederek Devleti zarara uğrattığı iddiasıyla Kültür Bakanı **Durmuş Fikri Sağlar** hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin önergesi

● Refah Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili ve Grup Başkanvekili **Şevket Kazan**'ın, sahibi olduğu şirketlere haksız kazanç sağladığı ve görevini kötüye kullanarak Devleti zarara uğrattığı iddiasıyla Devlet Bakanı **Cavit Çağlar** hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin önergesi

● Yozgat Milletvekili **Mahmut Orhon** ve 56 arkadaşının, Bakanlığıyla ilgili icraat ve atamalarında kanunsuz ve keyfi davranışlarda bulunarak Devleti zarara uğrattığı iddiasıyla Ulaştırma Bakanı **Yaşar Topçu** hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin önergesi

● Ankara Milletvekili **İ. Melih Gökçek** ve 20 arkadaşının, beyanat ve icraatları ile milletin temel değerlerine ters düşen davranışlarda bulunduğu ve Bakanlığıyla ilgili atama ve ihalelerde usulsüzlük yaptığı iddiasıyla Kültür Bakanı **Fikri Sağlar** hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin önergesi

Grup Başkanvekilleri yasama yılını değerlendirdi

Yasama yılının sona ermesi dolayısıyla, TBMM'de grubu bulunan parti yöneticilerinin TBMM Dergisi için bir değerlendirme yapmalarını istedik. DYP, ANAP, SHP ve RP grup başkanvekilleri de hem kendi partilerinin bir yıllık çalışmaları hakkında bilgi verdiler hem de genel olarak Meclis çalışmaları hakkındaki görüşlerini açıkladılar. Grup Başkanvekillerinin değerlendirmeleri şöyle:

GÜNEŞ MÜFTÜOĞLU DYP GRUP BAŞKANVEKİLİ

"Bu yasama yılında Meclis çok iyi bir performans gösterdi. Özellikle koalisyon ortağı iki partinin seçim öncesinde kamuoyuna verdiği mesajlar doğrultusunda bir çok yasa çıktı.

Yasama yılı boyunca muhalefete denetim yapabilmek imkânı sağlandı. Muhalefet tarafından verilen Meclis araştırması önergelerinin çoğu kabul edildi. Bazı önergeler ise fizik imkânsızlıklar nedeniyle reddedilmek zorunda kalındı. Bu arada sayıları 350'ye yaklaşan sözlü soruların cevaplanabilmesi için de çare arıyoruz. Eylül ayında bu sorunun da çözülebileceğini sanıyorum.

Bu arada çalışmaları tamamlanan İktisat taslağı Meclis Başkanlığına henüz verilemedi. Eylül ayında bu çalışmanın sonuçlandırılacağını umuyoruz.

Muhalefete denetim imkânı verdiğimiz söylemiştim. Ancak muhalefet partileri bu denetim yollarını çok kötü kullandı. Örneğin yerli yersiz gensoru önergesi verilmesi bu denetim yolunun hafife alınması gibi oldu. Oysa gensoru en önemli denetim yollarından biridir. Eskiden bir bakan hakkında gensoru verildiğinde Türkiye ayağa kalkar, kamuoyunda günlerce bu konu tartışılırdı. Ama şimdi muhalefet aynı bakan hakkında 15 gün içinde iki gensoru önergesi veriyor. Umarım yeni yasama yılında muhalefet bu konuya dikkat eder ve bu yönde talepte bulunmaz.

Ülkemizde birinci yasama yılı süresinde özellikle demokratikleşme yönünde önemli adımlar atıldığı kanısındayım. Bir eksiğimiz anayasa yönünden oldu. Bunun nedeni konunun çok önemli olması ve partiler arasında bir uzlaşma sağlanamaması idi. Biz de yalnızca iktidar partileri olarak teklif getirmek istemedik, partiler arasında anlaşma sağlanmasını istedik. Umarız yeni dönemde anayasa değişiklikleri de sağlanabilir.

DYP GRUBUNUN ÇALIŞMALARI

19. Dönem 1. Yasama Yılında parti grubumuzun

yaptığı çalışmalara gelince. DYP'li milletvekilleri bir yasama yılı boyunca toplam 106 adet yasa teklifi verdi. Bunların büyük bir bölümü kanunlaştı. DYP ayrıca 5 adet genel görüşme, 7 adet Meclis araştırması, 2 adet Meclis soruşturması, 10 adet sözlü, 16 adet yazılı soru önergesi verdi."

MUSTAFA KALEMLİ ANAP GRUP BAŞKANVEKİLİ

"TBMM Genel Kurulu, yasama yılı boyunca görevini en iyi şekilde yapmanın gayreti içinde oldu. Meclisi bütün parlamenter sistemlerde iktidar grubu çalıştırır, muhalefetin fonksiyonu daha çok denetim ağırlıklıdır. Grubumuzun çalışma tablosuna bakınca, denetim fonksiyonunda da, Meclis'in esas görevi olan kanun yapma fonksiyonunda da etkin olduğumuz görülmektedir.

Koalisyon kanatları ile hükümetten gelen teklif ve tasarıların çoğu, altını çizerek söylemek isterim, bizden kopya edilmiştir. Çoğu kelimesine kadar aynıdır. Ama üzülerek ifade etmek isterim ki, komisyonlarda bu teklifler dikkate alınmadı, çoğu zaman görmezlikten gelindi. Tekliflerimizin komisyonlara sevinde dahi bilerek ya da bilmeyerek farklı davranıldı.

Bunun başka bir yorumu Meclis'in kendi kendini çalıştırdığı değil, hükümetin emrinde çalıştığı görüntüsüdür. Meclis Başkanının tüm iyi niyetli gayretine, şeffaflık ve Meclis'i yüceltme düşüncelerine rağmen bunlar yerine gelmedi.

Meclis gündemine baktığımızda yüzlerce sözlü soru önergesi bulunduğunu görüyoruz. Hükümet bunlara cevap vermeyerek denetimden kaçmıştır. Meclis, araştırma ve soruşturma önergeleriyle tıkanmıştır. Hükümet tarafından, mantık, hukuk ve siyasî ahlak dışı bir görüntü içinde Meclis'e sudan soruşturma önergeleri verilmiş ve lüzumsuz bir kavga başlatılmıştır. Bunlar ülkeye yarar getirmediği gibi, bu davranışlar siyaseti ve Meclisi yüceltmenin aksine görüntüler ortaya çıkarmaktadır.

Meclis gündeminde, sırasında görüşülmeyen 43 adet kanun teklifi var. Özellikle son bir ay içinde TBMM Danışma Kurulu koalisyon ortakları tarafından çok kötü işletilir bir kurum haline getirilmek isteniyor. Hükümetin keyfine göre her gün Meclis gündemi değiştiriliyor. Tüm bu görüntüler fazla iç açıcı değildir. Bunun yanında iktidar grupları genel kurulda karar ve toplantı yetersayısını sağlamada her gün acz

içine düşmektedirler. Tüm bunları dile getirmek muhalefet olarak bizim en başta gelen görevimizdir. Bu eleştirileri çok iyi niyetle yapıyorum. Ümidim ve arzum eylülde başlayacak yeni yasama döneminde bu aksaklıkların giderilmesi, yüce Meclisin konumuna ve ismine uygun bir çalışma ortamına kavuşturulmasıdır. Başta Sayın Başkanımız olmak üzere tüm milletvekili arkadaşlarımıza, bu yasama yılında gösterebildikleri samimi gayretleri için teşekkür etmek istiyorum.”

ANAP GRUBUNUN ÇALIŞMALARI

ANAP Grup Başkanvekili Mustafa Kalemli, partisinin çalışmaları hakkında bilgi verirken de, bu yasama yılında 28 grup toplantısı yaptıklarını, bu toplantılarda 130 gündem dışı konuşma yapıldığını söyledi. Kalemli, genel görüşmeler üzerinde 59 konuşma yapılırken, 10 konuşun da grupta konuşma yaptığını belirtti.

Kalemli'nin verdiği bilgiye göre, ANAP'lı milletvekilleri Genel Kurulda 88 gündem dışı konuşma yaptılar. Öte yandan Meclis Başkanlığına 115 adet yasa teklifi veren ANAP milletvekilleri, 325 yazılı ve sözlü soru, 4 gensoru, 6 soruşturma, 9 Meclis araştırması ve 1 genel görüşme önergesi verdiler.

AYDIN GÜVEN GÜRKAN SHP GRUP BAŞKANVEKİLİ

Türkiye 19. Dönem 1. Yasama Yılına yeni bir iktidarla girmiştir. DYP-SHP Koalisyonu kuruluş günlerinden itibaren geniş halk kesimlerinin aktif desteğini elde etmiştir. Nitekim 7 Haziran'da yapılan ara yerel seçimlerde iktidar partileri; % 60 dolayında bir oy desteği sağlamışlardır. Bu çok güçlü ve saygın bir hükümet demektir.

Son yıllarda çok zayıflamış, çok güven yitirmiş ve halk çoğunluğunun desteğinden yoksun kalmış ANAP İktidarı yerine, yıpranmamış, güvenilen ve halk çoğunluğunu arkasına alabilmiş yeni iktidar, ülkemiz için çok değerli bir şanstır. Çünkü ülkenin sorunları, zayıflamış, iktidar yozlaşmasına uğramış ve yeni ve cesur çözümlere kendini kapamış bir iktidar tarafından çözümlenemeyecek ölçüde ağırlaşmıştır.

Türkiye'nin çok söylenen ve bilinen “içgüvenlik”, “Kürt” ve “enflasyon” sorunlarının yanında bunlar kadar çokca söylenmeyen ama belki bunların çözüm-süzlük nedeni de oluşturan başka önemli sorunları da vardır. Türkiye'nin sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasal kurumlaşması, kanımca, çok eskimiş ve bütünüyle yetmez hale gelmiştir. Bir çok sorunun çözülmez gibi gözükmesinin nedeni de budur. Türkiye'nin kurumsal çerçevesi, geleneksel anlayış ve yaklaşımları bir çok sorunun köktenci bir biçimde çözülmesine olanak tanı-

mamaktadır. Örneğin bugünkü nüfus artış hızının düşürülmesi için inatçı çabalar sürdürülmeden, hem Türkiye ekonomisinin dünya ekonomisine katılması, hem yeni teknolojiler kullanması, hem de işsizliğin önlenmesi olanaksız gibi gözükmektedir. Örneğin bugünkü aşırı merkeziyetçi devlet ve toplum yapılanması yenilenmeden, ne yeni malî kaynaklar sağlamak, ne varolan kaynakları etkin kullanmak, ne katılımcı bir toplum yaratmak, ne demokrasiye daha zengin bir içerik kazandırmak, ne de kimi etnik sorunları çözmek olanaklıdır... Örneğin üniversiteler, eğitim teknolojilerinden özerk ve özgür yönetim biçimine değin; neredeyse her noktada yenilenmeden, Türkiye'nin geleceği yakalaması olanaksızdır... Örneğin yazılı ve görsel basın dahil olmak üzere iletişim düzenine yepyeni bir kurumlaşma kazandırılmazsa, bilgi toplumuna ulaşmak ham bir hayaldir... Örneğin ekonomik etkinliklerin dengeli dağılımı sağlanamazsa; kentleri ilkel insan siloları olmaktan çıkarmak ulaşılmaz bir hedef olarak kalır... Örneğin siyasal partilerin kurumlaşmasını ve işleyişlerini köktenci bir biçimde yeniden düzenlemeden, siyaseti bugünkünden daha güven verici, verimli, saygın ve düzenli bir konuma getirmek olanaklı değildir... Örneğin demokrasiyi, insan haklarını, çoğulculuğu ve katılımı eksikli bir kurumlaşma düzeyinde sürdürerek, dış politikada etkili, dünyada sözü dinlenilir olmak, birbiriyle bağdaşır hedefler değildir... Örneğin, demokratik ve dengeli bir toplumu oluşturmaktan; ekonomik büyümeyi, demokratik yaşamı ve huzuru sürekli kılmak, yalnızca boş bir vaad olabilir... Örneğin devlet yapılanmasını, işleyişini ve büyüklüğünü rasyonalize etmeden, enflasyonu kalıcı bir biçimde önlemek, delik kovayı doldurmaya çalışmaktan başka bir şey değildir. Örneğin, zora ve kaba kuvvete başvurmeyen, her düşünceye özgürlük tanımayı içe sindirmeden; yasaklı bir toplumu aşmak olanaksızdır... Örneğin, insanına bile saygıda kusurlu olan bir toplumda, tarih, kültür ve doğa varlıklarına saygı düşüncesini yerleştirmek boş bir iyi niyetin ötesine geçemez... Örneğin her konuda ve her alanda adaleti sağlamayı hedeflemeyen ve adaletsizliği bir tür toplumsal yazgı gibi kabul eden bir siyasî ahlak anlayışı içinde, rüşveti, yolsuzluğu, kaçakçılığı önlemek boş bir arzu olarak kalır...

Tüm bu kurumsal, yapısal ve köktenci yenilenme gereğini yerine getirmenin tek ve kalıcı aracı siyaset, siyasal partiler ve demokratik iktidarlardır. Bu nedenle Türkiye'nin, bugün, en büyük ve köklü iki siyasal akımının ortak iktidarı tarafından ve büyük bir halk desteğiyle yönetiliyor olması, Türkiye'nin kendini yenileyebilmesi için tarihi bir fırsattır. Bu fırsatın kullanılması bir yandan hükümetin cesur, yaratıcı ve karar-

lı tavırlarına, öte yandan da TBMM'nin hızlı, demokratik ve etkin bir biçimde çalışabilmesine bağlıdır. Her iki alanda da önemli noksanlıklarımızın olduğunu görmek, kabullenmek ve bunları gidermek zorundayız. Özellikle TBMM'nin yerleşik gelenekleri, varolan olanakları ve eskimiş İçtüzüğü; demokratik, katılımcı, hızlı ve yapıcı bir yasama ve denetleme işlevine elverişli değildir. Demokrasimizin, daha fazla gecikilmeden yenilenmesi gerekli kurumlarından biri de TBMM'dir. Kendi çalışma düzenini akılcı, etkin ve katılımcı bir biçimde düzenleyemeyen bir Parlamento'nun ülke sorunlarını çözmede yeterince etkin olması beklenilemez. Bu nedenle, parlamento kurumumuzun eksik ve noksanlıkları üzerinde tüm partilerin birlikte düşünüp, birlikte çözüm bulmalarının zamanı artık gelmiştir. 19. Dönem 1. Yasama Yılı'nın en olumsuz olgularından biri de Cumhurbaşkanı'nın genelde Parlamento'yla, ama özelde Parlamento çoğunluğuyla uyumlu ve Anayasaya uygun ilişkiler geliştirememiş olmasıdır. Ne yazık ki bugün Parlamento ve Hükümetle Cumhurbaşkanı arasında yersiz, gereksiz, sistem dışı, geleneklere aykırı, tarafsız ve siyaseten sorumsuz Cumhurbaşkanı konumuyla bağdaşmaz bir gerginlik, zıtlık ve hatta kutuplaşma doğmuş bulunmaktadır. Dünyanın ve Türkiye'nin gündemi çok önemli sorunlarla doludur. Dünyamız da Türkiye'miz de kendini yeniden tanımlama ve kendini yeni bir düzen biçme sürecinin içindedir. Bu, zor ve sancılı bir süreçtir. Bu süreç içinde siyasal enerjiyi, ilgiyi ve odaklaşmayı yapay gündem maddelerine yöneltmek, ülkemiz için bir büyük kayıp olur.

Türkiye'nin önündeki büyük hedefler, elinde bulunan geniş olanaklar ve gündeminde yer alan dev sorunlar birlikte düşünüldüğünde XIX. Dönem 1. Yasama Yılı'nı herşeyin çözüldüğü ve bitirildiği bir yıl saymak kuşkusuz olanaklı değildir. Ancak görünen odur ki, demokrasi çok güvenli bir sistemdir ama büyük dönüşümlerin ve dev atılımların sistemi değildir. Demokrasi daha çok, küçük adımların ve atılımların rejimidir. Demokrasi bir denge ve uzlaşma rejimidir. Böyle olunca önemli olan atılan adımların yönü ve sürekliliği olmaktadır. Bu açıdan bakılınca; XIX. Dönem 1. Yasama Yılı'nı başarılı bir yıl saymak hakça bir değerlendirmedir. Atılan adımlar belki istenilen köktencilikte, büyüklükte ve hızda değildir ama; yönü doğrudur. Şimdi beklenen, adımların süreklilik kazanması giderek büyümesi ve hızlanmasıdır.

OĞUZHAN ASILTÜRK RP GRUP BAŞKANVEKİLİ

“TBMM'nin çalışmalarını genel olarak değerlendiresek, verimli bir çalışma yapıldığı söylenemez.

En önemli mesele olan Temel İnsan Haklarına ait

bir düzenleme yapılamamıştır.

İnsanımızın geçim sıkıntısına, işsizliğine çare olacak bir düzenleme yapılamamıştır.

Toplumun çok önemli bir yarısı haline gelen ahlak tahribatı ve süratle yozlaşmakta olan manevî yapıyı kurtaracak hiçbir düzenleme ortaya konulmamıştır. Bilhassa özel televizyonların seks ve porno yayınlarına seyirci kalınmıştır.

Halbuki Meclis bilindiği gibi çok yoğun bir çalışma da yapmıştır. Uzun süre sabah saat 10.00'dan gece yarısına kadar çalışmak durumunda bırakılan Meclisin çok önemli meseleler yerine, bu sürelerde Vergi Kaçakçılarının affı gibi konularla uğraştırılmasının sorumluluğu gündemi düzenleyen iktidar partilerine aittir.

Ayrıca ilk defa bu dönemde oylamaların sıhhati-ne gölge düşürülmüş, Mecliste bulunmayan milletvekilleri adına oy kullanılmıştır. Meclisin şeref ve itibarını zedeleyen bu durumun mutlaka İçtüzük değişikliği yapılarak önlenmesi gerekir. Bu mesuliyet de iktidar partilerindir. Bu değişikliği yapmadıkları takdirde aynı durumun devamından yana oldukları izleniminden kurtulamazlar.

Önümüzdeki çalışma döneminde bütün bu olumsuzlukların düzelmesi ümit ve temennisiyle TBMM'nin değerli üyelerine hayırlı tatiller diliyor, şahsım ve Refah Partisi Grubu adına saygılar sunuyorum.”

RP GRUBUNUN ÇALIŞMALARI

RP Grup Başkanvekili Oğuzhan Asiltürk kendi partisinin çalışmaları konusunda da şu bilgiyi verdi:

“TBMM'nin çalışmalarını tamamladığımız bu dönemde Refah Partisi olarak, araştırmaya dayalı ciddi, disiplinli ve Türkiye'nin meselelerini çözmeye yönelik bir çalışma yaptık.

Önce problemlerin çözümüne ışık tutacak “Araştırma Önergeleri” hazırladık. Bunlar çalışan kesimlerin meselelerinden tutun, emeklilere, korunmaya muhtaç çocuklara kadar, Millî Harp Sanayii ve sanayicilerimizin meselelerinden tutun sağlık meselelerine kadar, tarım ve hayvancılığın meselelerinden tutun, işsizlik ve sebeplerine kadar. Yurt dışındaki işçilerimizin meselelerinden ahlak tahribatına kadar çeşitli önemli konularda 34 araştırmadır.

Maalesef Meclis bunlardan ancak üç tanesini gündemine alıp görüşmüştür. Bu kadar önemli otuzdan fazla önerge görüşülmemiş önümüzdeki yasama yılına kalmıştır.

Asıl önemli çalışma konumuz kanun tekliflerimizdir.

Refah Partisi olarak biz önce temel insan haklarının teminat altına alınmasını sağlamaya yönelik ça-

lışmalara ağırlık verdik. Hemen buna paralel olarak da ekonomik ve sosyal meselelerimizin çözümünü Meclise getirdik. "İnsan Hakları Koruma Kanunu" bu hedefi gerçekleştirecek bir kanun teklifidir. Gündeme alınması için Mecliste oylanmış, DYP ve SHP'nin kanun teklifinin getirdiği esaslara iştirak ettiklerini, grup sözcülerinin ağızından ifade etmelerine rağmen, DYP ve SHP aleyhte oy kullandığı için görüşülememiştir.

Aynı durum TRT yayınlarının adil ve tarafsız olmasını sağlamak için verilen TRT Kanununda da söz konusu olmuş, gündeme alınması reddedilmiştir.

İş Kanunu, Peşin verginin kaldırılması, Asgarî Ücretten Vergi Alınmaması, Zirai Kazançtan Vergi Alınmaması, Memurlar İçin Eşel Mobil Sistemi, Faizin Masrafa Yazılmaması gibi kanun tekliflerimiz de iktidar partileri görüşülmesine rıza gösterdikleri takdirde Meclise inebilecek ve müzakere edilebilecektir.

Sosyal içerikli kanun tekliflerimizin arasında Aya-sofya'nın ibadete açılması, İ.H.L. mezunlarının T.S.K.ne alınması, işçiler dışında kalan diğer kamu çalışanlarına da bayramlarda ikramiye verilmesini sayabiliriz. Bütün bunlar 43 kanun teklifinden oluşmaktadır.

Ayrıca genel görüşme önergeleri ile TBMM'nin, önemli konular olan "Eğitim Meseleleri", "Bütçe Açıklarının Sebepleri ve Çözümü", "Alkol", "Ahlak Tahribatı" hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamaya yönelik çalışmalar yaptık.

Denetim görevimizi de en iyi şekilde yapmaya gayret ettik. Verdiğimiz gensorular kamu vicdanını rahatlatmış iktidar partilerinin oylarıyla reddedilmiş olmalarına rağmen kamuoyundan tasvip ve destek görmüş-tür."

Sayın okurlarımız,

TBMM'de, 19. Dönem 1. Yasama yılı sona ererken TBMM Bülteni de 2. yılını doldurdu. Bu dönem toplam 7 sayı çıkararak, Meclis'in bu yılki çalışmaları hakkında sizleri bilgilendirmeye çalıştık. Elinizdeki sayımız Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarındaki çalışmalarını kapsıyor. Meclis'in 2. Yasama Yılında yeniden birlikte olacağız.

Bu arada bültenimize olan talep giderek arttığından, yasama yılı başında 2 bin 500 olan baskı adedimiz 3 bin 500'e ulaştı. Okurlarımızın ilgisine ve bizlere yardımcı olan Meclis personeline teşekkür ediyoruz.



19. Dönem 1. Yasama Yılı Sonunda TBMM Kanunlar Müdürlüğündeki resmi kayıtlara göre, milletvekillerinin siyasi partilere göre dağılımı şöyle:

19. DÖNEM 1. YASAMA YILI SONUNDA MİLLETVEKİLİ DAĞILIMI

DYP	178
ANAP	115
SHP	70
RP	40
MÇP	13
DSP	7
BBP	3
BAĞIMSIZ	24

KOMİSYONLAR

(Baştarafı 27. Sayfada)

han ve Atilla Hun'un; Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi

birleştirilerek kabul edildi.

Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı KHK'nın Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı KHK'larda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

● Cumhurbaşkanınca bir daha görüşülmek üzere geri gönderilen Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine olan Borçlarının Tahkimi Hakkında 7.5.1992 Tarih ve 3799 Sayılı Kanun

● Cumhurbaşkanınca bir daha görüşülmek üzere geri gönderilen 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2992 Sayılı Adalet Bakanlığına Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 2461 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile 190 ve 270 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair 7.5.1992 Tarih ve 3798 Sayılı Kanun

TBMM
Mayıs-Haziran 1992 □ Sayı: 16

Yayın Yönetmeni
Engin KARAPINAR

Yayın Koordinatörü
Arif BİGEÇ

Yayın Sorumlusu
Tülay ŞAKRAKER
Katkıda Bulunanlar
Sevgi ALBAYRAK
Cevat ORAL

Fotoğraf
Abdullah KARAKUŞ
Orhan AYDEMİR
Abbas GORALI
Dizgi - Sayfa Düzeni
Ömer Aydos - Halil Yılmaz

Montaj
Ertan Uğur
Yayın adresi
Basın ve Halkla İlişkiler Md.lüğü
Telefonlar
420 69 01 - 420 69 06